

ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТАТА НА ЦАРИНСКАТА УПРАВА ВО ПЕРИОДОТ ЈАНУАРИ-МАРТ 2018 ГОДИНА

Април 2018

СОДРЖИНА

I.	РЕГУЛАТОРНА РАМКА	4
I.1.	Царинска регулатива	4
I.2.	Акцизи	5
I.3.	Заштита на права од интелектуална сопственост	5
I.4.	Друга регулатива која има влијание врз царинското работење	6
II.	ЕУ ИНТЕГРАЦИЈА	7
II.1.	Усогласување со царинската регулатива на ЕУ	7
II.1.1.	Заеднички транзитен систем на ЕУ и ЕФТА земјите	7
II.2.	Развој на административниот капацитет согласно ЕУ стандардите	7
II.2.1.	Царина 2020 – Програма на Европската комисија	7
III.	ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ ВО ЦАРИНСКАТА УПРАВА	9
III.1.	Вработување	9
III.2.	Обуки и стручно оспособување	9
III.3.	Интегритет	10
III.4.	Внатрешна ревизија	12
III.5.	Наградување и унапредување	13
IV.	НАДЛЕЖНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА	14
IV.1.	Основи	14
IV.2.	Административни постапки	14
IV.3.	Безбедност и комуникација	15
IV.4.	ИКТ поддршка	15
IV.5.	Управување со финансиски и нефинансиски ресурси	16
V.	ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ	17
V.1.	Услови за спроведување на царинските формалности	17
V.2.	Е-Царина	17
V.2.1.	Нов софтвер за обработка на царински декларации	17
V.2.2.	EXIM	17
V.3.	Обем на извршени работи	18
V.3.1.	Царински и акцизни одобренија и лиценци	18
V.3.2.	Преференцијално потекло на стоките	20
V.4.	Промет на товарни моторни возила (ТМВ) на граничните премини	21
V.5.	Обработени царински декларации	21
V.6.	Наплатени приходи	23
V.6.1.	Царина	25
V.6.2.	ДДВ	25
V.6.3.	Акцизи	26
V.6.4.	Надоместоци	26
VI.	КОНТРОЛА И ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ	28
VI.1.	Основи	28

VI.2.	Управување со ризици	29
VI.3.	Царинска и друга контрола	30
VI.3.1.	Царинска контрола на влез, излез, транзит и во внатрешноста	30
VI.3.2.	Контрола при царинење на стока	37
VI.3.3.	Пријавени девизи	38
VI.3.4.	Царинска лабораторија	39
VI.3.5.	Резултати од постцаринска контрола	39
VI.3.6.	Преземени правни мерки за откриените неправилности	41
VI.3.7.	Решенија за дополнителна наплата на увозни и акцизни давачки	41
VI.3.8.	Кривични пријави	42
VI.3.9.	Царински, девизни и акцизни прекршоци	42
VI.4.	Учество во меѓународни активности	43
VI.5.	Заштита на права од интелектуална сопственост	44
VII.	ТРАНСПАРЕНТНОСТ И СОРАБОТКА ВО ОБЛАСТА НА ЦАРИНАТА	45
VII.1.	Односи со јавноста	45
VII.1.1.	Позначајни настани	45
VII.1.2.	Меѓународна соработка	47
VII.1.3.	Соработка со бизнис заедницата	49
VII.1.4.	Интернет и интранет	52
VII.1.5.	Отворена царинска телефонска линија (197)	53
VII.2.	Царинска соработка	54
VII.2.1.	Меѓуинституционална соработка	54

I. РЕГУЛАТОРНА РАМКА

I.1. Царинска регулатива

Во периодот јануари-март 2018 година донесени се следните акти и регулативи во врска со царинското работење:

- Објавена е **Одлука за укинување на увозната давачка – царинската стапка за електрични акумулатори литиум-јонски** („Сл. весник на РМ“ бр. 1 од 03.01.2018 година). Одлуката стапи на сила со денот на нејзиното објавување во „Сл. Весник на РМ“, а ќе се применува од 1 јануари до 31 октомври 2018 година.
- Објавен е **Законот за ратификација на дополнителниот протокол 5 на договорот за изменување и пристапување на централно европскиот договор за слободна трговија** („Сл. весник на РМ“ бр. 12 од 18.01.2018 година).

Дополнителниот протокол 5 кој претставува дополнување на Договорот за изменување и пристапување на Централно европскиот договор за слободна трговија, склучен во 2006 година, е усвоен на 26 мај 2017 година во Белград, во присуство на сите ЦЕФТА страни. Овој протокол овозможува олеснување во трговијата што ќе се постигне преку воспоставување на транспарентни средства и поедноставување на царинските и трговските процедури за елиминирање на можните ризици во извозот и непречен пристап на пазарите во регионот, односно основање на рационална пазарна инфраструктура. Во таа насока е предвидена размена на податоци и поедноставување на инспекциските контроли од повеќе надлежности на ресорните органи во секоја земја во регионот, како и нивно взаемно синхронизирање, односно ќе се унифицираат потребните постапки на царинските управи и инспекциските служби при увозот и извозот на стоките. Предвидено е меѓусебно признавање на програмите на националните овластени економски оператори на секоја ЦЕФТА страна под услов законодавството и примената на секоја национална програма да е целосно во согласност со соодветното право на Европска Унија. ЦЕФТА страните размената на податоци ќе ја вршат користејќи електронска опрема, со цел да се зајакне и да се подобри квалитетот на анализа на ризик и ефективност на безбедни контроли и да се воспостави заедничка рамка за управување со ризик, заеднички критериуми за ризик и заеднички приоритетни области за контрола. Во техничките анекси на Протоколот се наведуваат документите и податоците што треба да се разменуваат помеѓу надлежните институции на ЦЕФТА страните, со методологијата која ќе се користи во постапката за размена на податоци. За целосна примена на одредбите од овој Дополнителен протокол 5 ќе се грижи ЦЕФТА Мешовитиот комитет и ЦЕФТА Комитетот за олеснување на трговијата, формиран со Одлука на Мешовитиот комитет во 2014 година. Потребата од итна примена на Протоколот произлегува и од заклучоците од Самитот во Париз во 2016 година и Самитот на земјите на Западен Балкан во Трст во јули 2017 година. Поради

можностите за усогласување и олеснување на постапките при извозот и увозот на стоките, се оценува дека со овој Протокол во значителна мерка ќе се подобри протокот на стоки, а со тоа и трговската размена во регионот. Соодветно, се очекува зголемување на трговската размена на Република Македонија, а освен во рамки на регионалниот пазар, Дополнителниот протокол треба да овозможи и зголемена размена со трети пазари, особено со пазарите на Европската Унија.

I.2. Акцизи

Во периодот јануари-март 2018 година не се донесени акти и регулативи во врска со акцизното работење.

I.3. Заштита на права од интелектуална сопственост

Еден од главните приоритети на Царинската управа е унапредување на институционалниот и административниот капацитет за ефикасна и ефективна борба против фалсификатите и пиратеријата, преку воведување на зајакнати мерки на царинска контрола за откривање и спречување на увоз, транзит и извоз на стоки што го повредуваат правото од интелектуална сопственост, како и зголемена соработка со носителите на ова право и нивните застапници во Република Македонија, од една страна, како и со сите надлежни институции во земјата и странство, од друга. Царинската управа презема бројни активности во борбата против фалсификувањето и пиратеријата и ќе продолжи со оваа борба во насока на заштита на животот, здравјето и безбедноста на граѓаните, економијата и буџетот на државата и општеството во целина.

Заклучно со 31 март 2018 година во Царинската управа бројот на **регистрирани барања за царинска заштита на трговски марки во однос на права од интелектуална сопственост** изнесува 979, додека на крајот на 2017 година изнесуваше 970.

Нови барања за заштита на права од интелектуална сопственост во Царинската управа имаат регистрирано и следните трговски марки: BEATS, MINIONS, GENEVA LABORATORIES LIMITED, JOHNNIE WALKER, HUNTER, SMIRNOFF, CAPTAIN MORGAN, ETIMAT, DANIEL WELLINGTON, MOTOROLA, PHILIPS, GORGIO ARMANI, DIESEL, SOUTH PARK – VOLCANO, SOUTH PARK – CARTMAN SUCKS, SOUTH PARK – CARTMAN FINDS LOVE, VIACOM, SCANIA, GEZER, STUDIO MODERNA, TAC, KUMTEL и JAFFA CHAMPION.

I.4. Друга регулатива која има влијание врз царинското работење

Во периодот јануари-март 2018 година не се донесени други акти и регулативи кои имаат влијание врз царинското работење.

II. ЕУ ИНТЕГРАЦИЈА

И во 2018 година посебно место во агендата на Царинската управа имаат активностите насочени кон перманентно усогласување и примена на царинското законодавство на ЕУ во Република Македонија, исполнување на техничките и организациските барања, развој на административниот капацитет, како и проширување на јавната свест за начинот и филозофијата на функционирањето на Царинската унија.

II.1. Усогласување со царинската регулатива на ЕУ

II.1.1. Заеднички транзитен систем на ЕУ и ЕФТА земјите

Конвенциите за заедничката транзитна постапка и за поедноставување на формалностите при трговија со стока обезбедуваат единствено движење на стоката во рамките на земјите членки, од една влезна точка до местото на завршување на транзитната постапка, без разлика на тоа низ колку држави и гранични премини стоката треба да транзитира. Електронската транзитна декларација со која е започната транзитна постапка во која било земја членка на Конвенцијата за заедничка транзитна постапка е прифатлива за сите земји членки на Конвенцијата.

Во периодот јануари-март 2018 година во царинските испостави во Република Македонија обработени се вкупно 18.480 царински декларации во заедничката транзитна постапка (транзит од Република Македонија за ЕУ и ЕФТА земјите), а од странските царински испостави примени се вкупно 6.404 транзитни движења во кои нашите испостави се нотирани како одредишни испостави (транзит од ЕУ и ЕФТА земјите за Република Македонија). Низ територијата на Република Македонија транзитирале вкупно 11.898 транзитни движења во кои нашите испостави ја презедоа улогата на транзитни испостави.

Заклучно со март 2018 година издадени се вкупно 135 одобренија на економските оператори со кои им се овозможува пристап кон НКТС и 55 одобренија на главните обврзници за користење на банкарска гаранција во заедничката транзитна постапка.

II.2. Развој на административниот капацитет согласно ЕУ стандардите

II.2.1. Царина 2020 – Програма на Европската комисија

Во рамки на Програмата на Заедницата „Царина 2020“ во периодот јануари-март 2018 година се одржаа следните активности:

- **Состанок на проектна група за ИТ технологии и инфраструктура**, во Брисел, Белгија. На овој состанок беа презентирани планираните активности што ги очекуваат членките на CCN¹ интранет мрежата, а кои што се однесуваат на миграцијата кон CCN2, подготовки и тестирање што се прави заради потврда на спремноста за префрлање на комуникацијата кон новата CCN2 платформа;
- **5-ти состанок на комуникациска група на ЕУ за царина и даноци** во Брисел, Белгија, со цел разгледување на извештајот од последниот работен состанок на групата и преземените активности по повод одбележување на 50 години постоење на Царинската унија;
- **4-ти заеднички состанок на групата за поддршка на обуките**, во Брисел, Белгија, со цел следење на новини и планови за обуки;
- **Состанок на проектна група поврзана со хемиските поглавја на ХС/КН**, во Брисел, Белгија, со цел презентација на стандардот ИСО 8217 - нафтени производи – гориво, разгледување на предлози за креирање на нови дополнителни забелешки на глава 27, презентација на документот „Измами во секторот за автомобилските дизел горива“ и ажурирање на ECICS² базата на податоци;
- **35-ти состанок на Електронската царинска координативна група со Трговската контакт група**, во Брисел, Белгија, за запознавање со идните планови со цел стекнување на дополнително искуство и размена на информации кои ќе овозможат да се продолжи со успешна имплементација и усовршување на главните проекти на царинската унија (NCTS, TARIC, ECS³, ICS⁴);
- **Студиска посета за начинот на имплементација на ЕОРИ⁵ и референтни податоци**, во Вилнус, Литванија, со цел размена на информации и стекнување на знаења за начинот на имплементација на ЕОРИ и референтни податоци.

¹ CCN - Common Communication Network (Заедничка комуникациска мрежа)

² ECICS – European Customs Inventory of Chemical Substances (Европска царинска листа на хемиски супстанции)

³ ECS – Export Control System (Систем за контрола на извоз)

⁴ ICS – Import Control System (Систем за контрола на увоз)

⁵ EORI – Economic Operators Registration and Identification System (Систем за регистрација и идентификување на економски оператори)

III. ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ ВО ЦАРИНСКАТА УПРАВА

Царинската управа и во текот на 2018 година континуирано инвестира во унапредување и развој на менаџментот со човечки ресурси, сметајќи ги човечките ресурси за движечка сила за постигнување на поставените стратешки цели за интеграцијата во ЕУ и унапредување на ефикасноста на работата на институцијата.

На крајот на март 2018 година во Царинската управа се **вработени 1.102 лица**. Од вкупниот број вработени 2 лица се со статус на **функционери (директор и заменик директор)**, 990 лица се со статус на **царински службеници** согласно Законот за Царинската управа, 11 лица се со статус на **административни службеници** согласно Законот за административни службеници и 100 лица се со статус на **работници** согласно Законот за работни односи.

Во однос на стручната подготовка, 3 вработени се доктори на науки, 47 вработени се магистри, 629 се со високо образование, 13 се со вишо образование, 388 се со средно образование и 24 вработени се со образование од друг вид. Ова значи дека 61,61% од вкупниот број вработени во Царинска управа се со високо образование.

III.1. Вработување

Во периодот јануари-март 2018 година нема нови вработувања во Царинската управа.

III.2. Обуки и стручно оспособување

Во периодот јануари - март 2018 година, беа спроведени 53 активности за стручно оспособување на царинските службеници со вкупно 363 учесници. Во просек секој учесник има следено обука во траење од околу 11,22 часа (11 часа и 13 минути). Вкупниот број на часови на реализирани обуки во овој период, спореден со бројот на вработени, укажува на тоа дека за еден вработен се обезбедени обуки и стручно оспособување со просечно времетраење од 3,71 часа (3 часа и 43 минути).

Во периодот јануари - март 2017 година, беа спроведени 54 активности за стручно оспособување на царинските службеници со вкупно 403 учесници.

Во периодот јануари-март 2018 година позначајни одржани обуки се:

- **Модул ТАРИМ и интеграција на мерките во ТАРИМ согласно бизнис концептот на ТАРИК** – со цел запознавање со основни поими и елементи кои го сочинуваат модулот ТАРИМ, начин на функционирање и целта на системот, како и запознавање со бизнис концептот;

- **Е-обука за родова еднаквост – почетен и напреден степен**, чија цел е подигање на свеста кај вработените за родовата еднаквост;
- **Зајакнување на оперативните и институционалните капацитети на царинската администрација** – со цел преглед на постојната стратегија за обука и стратегија за долгорочна обука која се интегрира во изготвената царинска деловна стратегија;
- **Новини во царинско законодавство, распоредување на стока и царинска вредност на стока** – целта беше запознавање со новините во царинското законодавство, распоредување на стока и царинска вредност на стока; измени во Царинскиот закон, Упатство за привремено чување, измени во Упатство за вредност, ново упатство за каталог „ScwackeNet“, распоредување на компјутери и софтвер, распоредување на четирицикли и комбинирани моторни возила;
- **Бихејвиористичка анализа** – со цел идентификување на невообичаено однесување и собирање информации преку согледувања на вербалните и невербалните индикатори;
- **Работилница за ревизија на Уредбата за спроведување на Царинскиот закон, проценка на царинскиот информативен систем (ЦИС) и предложеното ИТ решение;**
- **Користење на меѓународни и поединечни транспортни дозволи** – со цел подобрување на знаењата на учесниците во врска со овластувањата на Царинската управа согласно Законот за превоз во патниот сообраќај, видовите на превоз и меѓународни транспортни дозволи, правила за користење на меѓународни дозволи, сертификати, ЕКМТ дозволи⁶, нивно значење, начин на користење, видови на прекршоци и евиденција во патен дневник.

III.3. Интегритет

Збирот од сите политики, стандарди и процедури воспоставени во една организација кои ја зајакнуваат нејзината отпорност кон корупцијата и го намалуваат ризикот од коруптивно однесување од страна на нејзините вработени го означува системот за интегритет. Интегритет на ниво на една организација, значи „отпорност на корупција“.

Во периодот јануари-март 2018 година се спроведени **20 внатрешни истраги** врз основа на Планот на активности на Секторот за професионална одговорност, примените поплаки кои се однесуваат на незаконско и непрофесионално постапување на вработените, информациите примени на отворената царинска линија 197 во кои се содржани наводи за непрофесионално однесување на

⁶ Мултилатерални годишни дозволи од квотата на Европската конференција на министрите за транспорт - ЕКМТ

царински службеници, како и врз основа на информациите што ги доставуваат или непосредно ги презентираат раководителите на организационите единици и вработените во Царинската управа. Во истиот период во 2017 година беа спроведени 15 внатрешни истраги.

Број на спроведени внатрешни истраги по организациски делови								
Организационен дел	2017				2018			
	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)
Централна управа	/	2	/	2	2	2	/	4
Царинарница Скопје	1	2	2	5	1	2	4	7
Царинарница Куманово	1	/	2	3	2	2	1	5
Царинарница Штип	/	/	/	/	/	/	/	/
Царинарница Гевгелија	1	/	1	2	1	/	1	2
Царинарница Битола	1	1	1	3	/	2	/	2
Вкупно	4	5	6	15	6	8	6	20

Во периодот јануари-март 2018 година во врска со постапувањето на вработените согласно позитивните законски одредби, подзаконските акти и оперативните инструкции на Царинската управа, извршени се **12 внатрешни контроли**, додека во периодот јануари-март 2017 година беа извршени 7 внатрешни контроли.

Број на спроведени внатрешни контроли по организациски делови								
Организационен дел	2017				2018			
	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)
Централна управа	2	1	2	5	2	2	2	6
Царинарница Скопје	/	/	1	1	1	1	4	6
Царинарница Куманово	/	/	/	/	/	/	/	/
Царинарница Штип	/	/	/	/	/	/	/	/
Царинарница Гевгелија	/	/	/	/	/	/	/	/
Царинарница Битола	/	1	/	1	/	/	/	/
Вкупно	2	2	3	7	3	3	6	12

Во периодот јануари-март 2018 година, преку **отворената царинска телефонска линија (197)** се примени **8 поплаки** и **2 on-line** пријави во кои странките генерално наведуваат непрофесионално однесување на царинските службеници во постапувањето при извршување на нивните обврски и овластувања. По спроведените внатрешни истраги изготвени се 9 извештаи со кои не е утврдена основаност на поплаките, додека за 1 во тек се истражни активности. Во истиот период минатата 2017 година беа примени 10 поплаки и 1 on-line пријава за кои не е утврдена основаност на нивната содржина.

Согласно обврската, по склучување на договор за вработување со Царинската управа или по престанок на работниот однос, службените лица од Царинската управа да достават пополнет анкетен лист до Секторот за професионална одговорност, во периодот јануари-март 2018 година евидентирани се 6 царински службеници кои доставиле **анкетен лист** и 23 кои доставиле **обрасци за промена на имотната состојба**. Во истиот период во 2017 година беа евидентирани 7 царински службеници кои доставиле анкетен лист и 12 кои доставиле образец за промена на имотна состојба. Во периодот јануари-март 2018 не се поднесени изјави за интереси, додека во 2017 година беа поднесени 2 изјави за интереси и 1 известување од царински службеник за промена поврзана со поднесената изјава за интереси.

Во периодот јануари-март 2018 година е ревидиран и изработен нов **Регистар на ризични точки во царинското работење подложни на корупција за период јануари-март 2018 година**, кој се применува како корисна алатка за перманентно и ефикасно справување со можните кршења на царинското законодавство преку вршење на интерни контроли, а со тоа и за превенција од корупцијата.

Во периодот јануари-март 2018 година донесени се 2 решенија со кои се изречени **дисциплински мерки** – од кои со 1 решение е изречена **парична казна** во износ од 15% од последната исплатена месечна нето-плата на работник во траење од 3 месеци и со 1 решение е изречена парична казна во износ од 15% од последната исплатена месечна нето-плата на работник во траење од 1 месец.

Донесено е 1 решение со кое предлогот за поведување на постапка за утврдување на одговорност се одбива како неоснован, а постапката се запира.

Во периодот јануари-март 2018 година донесени се 4 решенија со кои на царински службеници им е утврдена **основната плата во намален износ** од 15% поради тоа што не ги оствариле просечните, односно очекуваните резултати од работата.

III.4. Внатрешна ревизија

Во периодот јануари-март 2018 година во Царинската управа се извршени 5 **внатрешни ревизии**. Врз основа на извршените ревизии утврдени се 17 **наоди** и дадени се 17 **препораки за подобрување на работењето**.

Во периодот јануари-март 2017 година во Царинската управа беа извршени 5 **внатрешни ревизии**. Врз основа на извршените ревизии беа утврдени 16 **наоди** и дадени 15 **препораки за подобрување на работењето**.

Во периодот јануари-март 2018 година изготвен е Квартален извештај за извршените ревизии и активностите на внатрешната ревизија за IV квартал во 2017 година и степен на спроведување на препораките заклучно со IV квартал во

2017 година. Изготвен е и Годишен извештај за воспоставениот внатрешен контролен систем во Царинска управа на Република Македонија за 2017 година.

III.5. Наградување и унапредување

Во периодот јануари-март 2018 година донесено е 1 решение со кое на царински службеник му е утврдена **основната плата во зголемен износ од 15%**, поради тоа што работата ја извршил со особен успех и квалитет.

По повод 14-ти април, Денот на Царинската управа, доделени се следните награди на царински службеници:

- 125 јубилејни награди за 10 години непрекината работа во Царинската управа;
- 36 јубилејни награди за 20 години непрекината работа во Царинската управа и
- 7 јубилејни награди за 30 години непрекината работа во Царинската управа.

Во периодот јануари-март 2018 година во Царинската управа се извршени вкупно 105 **унапредувања**. Во Централна управа унапредени се 38 царински службеници: 3 царински службеници на работно место помошник директор, 6 царински службеници на работно место началник, 3 царински службеници на работно место управник, 9 царински службеници на работно место шеф на служба, 5 царински службеници на работно место самостоен советник, 2 царински службеници на работно место советник, 5 царински службеници на работно место инспектор, 4 царински службеници на работно место систем инженер и 1 царински службеник на работно место главен инспектор.

Во истиот период во царинарниците унапредени се 67 царински службеници: 7 царински службеници на работно место виш цариник контролор, 17 царински службеници водач на смена, 8 царински службеници на работно место водител на смена, 22 царински службеници на работно место шеф на царинска испостава, 2 царински службеници на работно место самостоен советник, 3 царински службеници на работно место шеф на служба, 7 царински службеници на работно место цариник и 1 царински службеник на работно место помошник управник.

IV. НАДЛЕЖНОСТ И ОРГАНИЗАЦИЈА

IV.1. Основи

Во периодот јануари-март 2018, Комитетот за управување со животен циклус на апликации – КУЖЦА продолжи со своите активности поврзани со управувањето со животниот циклус на апликациите и ИКТ системите со цел остварување на планираните проектни задачи и цели и осигурување дека апликациите и ИКТ системите се користат и одржуваат правилно, со запазување на претходно поставените ограничувања кои се однесуваат на поставениот опсег, буџет и временски рок.

Во врска со јавните набавки за надградби или набавки на нови електронски системи или ИТ опрема, во периодот јануари-март 2018 година се донесе одлука за избор на јавна набавка за одржување и развој на Новиот компјутеризиран транзитен систем (НКТС), како и надворешна поддршка на хардвер на ИКТ системи. Во тек е подготовка на тендерски спецификации за јавни набавки предвидени во планот за јавни набавки за 2018 година.

Изработени се и месечни извештаи за обемот на употреба и функционирање на апликациите кои се користат од страна на царинските службеници и економските оператори. Индикаторите за користење на апликациите се на очекуваното ниво за овој период од годината.

IV.2. Административни постапки

Користење на електронскиот систем за управување со документи (ЕДМС)								
Организационен дел	2017				2018			
	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)
Корисници	1.131	1.128	1.131	1.131	1.103	1.101	1.098	1.098
Пристапи	23.718	22.869	26.697	73.284	29.503	28.836	30.937	89.276
Отворени предмети	6.750	6.676	7.725	21.151	9.503	9.734	10.292	29.529

Во периодот јануари-март 2018 година остварени се 89.276 пристапи и креирани се 29.529 предмети, а притоа се регистрирани 1.101 корисник.

Во периодот јануари-март 2017 година беа остварени 73.284 пристапи и креирани 21.151 предмети, а притоа беа регистрирани 1.131 корисници.

Во периодот јануари-март 2018 година најголем број на предмети се креирани во областа на скратени управни постапки (2.625), акцизни постапки (567), прекршочни и мандатни постапки (314) и управни постапки (289).

Во периодот јануари-март 2018 година најголем број на предмети се креирани од страна на Царинарница Скопје (2.712), Царинарница Гевгелија (1.984) и Царинарница Битола (846).

IV.3. Безбедност и комуникација

Видеоконференцискиот систем на Царинската управа е можност за видеоконференциско присуство на функционерите на органите на државна управа на седниците на Комисијата за економски систем и на седниците на Владата на Република Македонија. Во системот се вклучени 231 корисник од органите на државната управа, кои во периодот јануари-март 2018 реализираа 1.118 повици, видеоконференциски присуства на седниците на Комисијата за економски систем и на Владата на Република Македонија. Во рамки на Царинската управа во системот се вклучени 50 корисници кои во текот на овој период остварија 50 видеоконференциски повици.

Во периодот јануари-март 2017 година органите на државната управа остварија 431 повик, додека корисниците од Царинската управа остварија 18 повици.

IV.4. ИКТ поддршка

Во секторот за ИКТ се спроведуваат голем број на тековни оперативни активности за администрирање и непречена функционалност на царинскиот информативен систем, кој се состои од електронски системи, апликации и неопходна хардверска и мрежна инфраструктура потребна за нивната работа. Просечната достапност на ИКТ системите и апликациите изнесуваше 99,4%.

Назив на апликација	Тип индикатор	2017				2018			
		Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)
ЕХИМ Лиценци	корисници	6,434	6,476	6,425	6,425	6,698	6,701	6,732	6,732
	пристапи	32,756	38,774	46,165	117,695	36,262	37,682	41,022	114,966
ЕХИМ Квоти	корисници	6,434	6,476	6,425	6,425	6,698	6,701	6,732	6,732
	пристапи	1,198	276	215	1,689	1,220	226	201	1,647
Веб портал	корисници	16,379	16,259	18,137	18,137	11,816	11,391	12,261	12,261
	пристапи	146,755	145,433	172,168	464,356	84,399	85,659	90,601	260,659
АСИКУДА	корисници	2,049	2,059	2,023	2,023	2,018	2,019	2,031	2,031
	пристапи	198,547	201,258	232,569	632,374	199,875	202,158	203,987	606,020
Работно време	корисници	1,131	1,128	1,131	1,131	1,103	1,101	1,098	1,098
	пристапи	51,247	57,166	64,839	173,252	46,119	46,775	51,687	144,581
Лука	корисници	112	112	112	112	97	101	99	99
	пристапи	6,586	8,486	7,141	22,213	9,992	8,103	7,103	25,198
ЕДМС	корисници	1,131	1,128	1,131	1,131	1,103	1,101	1,098	1,098
	пристапи	23,718	22,869	26,697	73,284	20,000	28,836	30,937	79,773
ПЕК	корисници	458	458	460	460	465	466	468	468
	пристапи	1,748	1,682	2,331	5,761	1,883	1,743	2,849	6,475
Бордер	корисници	1,001	995	980	980	999	978	949	949
	пристапи	42,589	43,642	49,300	135,531	47,589	49,857	51,247	148,693
НКТС	корисници	893	894	902	902	943	945	949	949
	пристапи	18,894	24,919	29,755	73,568	23,358	24,658	29,923	77,939

IV.5 Управување со финансиски и нефинансиски ресурси

Во периодот јануари-март 2018 година не се донесени нови уредби, упатства и процедури кои се однесуваат на работата на Секторот за административни и технички работи

V. ОЛЕСНУВАЊЕ И ЗАБРЗУВАЊЕ НА ЦАРИНСКИТЕ ПОСТАПКИ

V.1. Услови за спроведување на царинските формалности

Царинската управа перманентно работи на одржување на постојните и воведување на нови можности за олеснување и забрзување на царинските постапки и условите за нивно спроведување, со поддршка од информатичка и комуникациска технологија.

V.2. Е-Царина

V.2.1. Нов софтвер за обработка на царински декларации

Во периодот јануари-март 2018 година продолжија активностите за развој на новиот Систем за обработка на царински декларации и акцизни документи (СОЦДАД), започнат во мај 2012 година, кој треба да го замени постојниот систем ASYCUDA.⁷

Во овој период членовите на работните групи, заедно со испорачателот на овој систем, работеа на имплементација на петтата последна фаза на воведување на системот. Во овој период се оддржаа поголем број подготвителни работилници кои имаат за цел успешна имплементација на оваа фаза од проектот.

Со воведување на СОЦДАД, Царинската управа ќе обезбеди безбедно, интероперативно ИТ решение во согласност со стандардите на СЦО и ЕУ, целосно бесхартиена околина при спроведување на царинските и акцизните постапки преку размена на електронски податоци со економските оператори и другите државни институции, забрзување на царинските и акцизните постапки за економските оператори и целосна компатибилност со системите на ЕУ.

V.2.2. EXIM

На крајот од периодот јануари-март 2018 година, во EXIM⁸ беа регистрирани 8.958 економски оператори – корисници на системот, кои преку 12⁹ (од 17 регистрирани)

⁷ Новиот СОЦДАД, кој треба да го замени постојниот систем ASYCUDA, ќе обезбеди интероперабилност и интерконекции со царинските информатички системи на ЕУ, управување со царинските декларации и акцизните документи (поднесување, евидентирање, прифаќање, обработка и архивирање), контрола на движењето на акцизните добра и царинските стоки преку размена на стандардизирани електронски пораки со економски оператори, ефикасност во спроведување на контролите околу наплатени и вратени царински давачки, акцизи, такси и други давачки, олеснување на трговија преку забрзан проток на стока, како и подобрување на безбедноста на синџирот на снабдување, согласно стандардите на ЕУ и СЦО.

⁸ Електронскиот систем за издавање увозни и извозни дозволи и тарифни квоти - EXIM е достапен на Web страницата на Царинската управа од јануари 2008 година и оттогаш наваму масовно се

државни органи, директно вклучени во постапката на издавање на дозволите, можеа да аплицираат за 60 различни видови увозни, извозни и транзитни дозволи и тарифни квоти.

Во периодот јануари-март 2018 година преку EXIM се издадени 24.462 увозни, извозни и транзитни дозволи и 1.647 квоти. Најголем број од издадените дозволи во овој период се однесуваат на увоз на прехранбени производи (8.800), потврди за органолептички преглед (3.859), ветеринарни документи (3.348), согласности за царинење на стока за општа употреба (2.635) и лекови и медицински помагала (2.236).

Просечното време за добивање на овие дозволи во периодот јануари-март 2018 година изнесуваше околу 0,92 часа.

БРОЈ НА УВОЗНИ И ИЗВОЗНИ ДОЗВОЛИ ИЗДАДЕНИ ПРЕКУ EXIM								
Име на дозволата	2017				2018			
	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)
Одобрение за увоз на ветеринарно медицински препарати	8	21	22	51	17	14	27	58
Документ за ветеринарна проверка на продукти за исхрана на животни при увоз	34	52	52	138	53	44	61	158
Ветеринарен влезен документ за живи животни	21	23	30	74	11	19	29	59
Ветеринарен влезен документ за производи од животинско потекло	784	921	1,155	2,860	897	932	1,244	3,073
Согласност пратката со храна, производи и материјали кои доаѓаат во контакт со храната да влезе на територијата на Република Македонија	2,044	2,737	3,333	8,114	2,447	2,786	3,567	8,800
Одобрение за пренесување (трансфер) на оружје и муниција при увоз	1	9	10	20	1	1	6	8
Дозвола за извоз на прекурсори	11	16	12	39	8	7	17	32
Дозвола за извоз на опојни дроги и психотропни супстанции	27	38	61	126	34	41	42	117
Дозвола за увоз на прекурсори	22	23	14	59	24	20	22	66
Одобрение за увоз на лекови	270	325	355	950	295	265	327	887
Одобрение за увоз на медицински помагала	388	500	527	1,415	399	437	513	1,349
Одобрение за увоз на опасни и други видови на хемикалии	66	89	95	250	79	97	109	285
Дозвола за увоз на опојни дроги и психотропни супстанции	13	17	19	49	18	14	17	49
Дозвола за транспорт/транзит на опасни материи	91	118	114	323	117	130	146	393
Согласност за царинење на предмети за општа употреба	620	824	1,031	2,475	719	875	1,041	2,635
Потврда за извршен органолептички преглед и земени мостри	937	1,325	1,583	3,845	1,174	1,181	1,504	3,859
Уверение за извоз и изнесување на незащитени културни добра	18	43	40	101	16	35	45	96
Други дозволи	128	208	299	635	145	204	241	590
ВКУПНО	5,483	7,289	8,752	21,524	6,454	7,102	8,958	22,514

V.3. Обем на извршени работи

V.3.1. Царински и акцизни одобренија и лиценци

На крајот на март 2018 година, вкупно 253 компании имаа одобренија за вршење работи на **застапување во царински постапки**, додека во март 2017 имаше 336 вакви компании. На крајот на март 2018 година бројот на физички лица – иматели на лиценци за вршење работи на застапување во царински постапки изнесуваше 1.144, додека во март 2017 година имаше 1.334 вакви лица.

Најзастапен вид **царинска постапка со економски ефект** е увозот за облагородување, по што следи царинско складирање и извозот за облагородување. Имателите на ваков вид на одобренија во најголем процент припаѓаат на текстилната индустрија, по што следат иматели од областа на чевларската индустрија и металургијата. На крајот на март 2018 година 170 трговски друштва се

користи од економските оператори (работата на EXIM е уредена со повеќе интерни акти на Царинската управа, како и со Уредба донесена од страна на Владата на Република Македонија).

⁹ Покрај овие 12, во постапката на издавање на дозволи преку системот индиректно се вклучени уште 2 државни органи.

иматели на одобренија за **увоз за облагородување** и 12 трговски друштва поседуваат одобренија за **извоз за облагородување**. Одобренија за **царинско складирање** поседуваат 89 трговски друштва. Издадените одобренија за **еднократна примена** во периодот јануари-март 2018 година изнесуваат 1.342.

На крајот на март 2017 година, 169 трговски друштва биле иматели на одобренија за увоз за облагородување и 13 трговски друштва поседувале одобренија за извоз за облагородување, додека 83 трговски друштва поседувале одобренија за царинско складирање. Издадените одобренија за еднократна примена во периодот јануари-март 2017 година изнесувале 1.172.

На крајот на март 2018 година активни се 222 одобренија за **поедноставени царински постапки** од кои 50 одобренија за **локално царинење при увоз**, 68 одобренија за **локално царинење при извоз**, 64 одобренија за **овластен примач во транзит**, 33 одобренија за **овластен испраќач** и 7 одобренија за **поедноставено декларирање**.

Во март 2017 година биле активни 218 одобренија за **поедноставени царински постапки**.

Заклучно со март 2018 година важечки се 583 **Задолжителни тарифни информации (ЗТИ)** кои ги издава Царинската управа по писмено барање од страна на правно или физичко лице за утврдување на тарифната ознака за одреден тип на стока, со цел да се утврдат царинските и другите давачки или примена на нетарифни мерки за планиран увоз или извоз. Во март 2017 година биле важечки 568 ЗТИ. ЗТИ има важност од 3 години и придонесува за упростување и забрзување на царинските постапки во делот на тарифно распоредување на стоките, за зголемување на предвидливоста на царинското постапување на економските оператори, како и за еднообразна примена на Царинската тарифа и правилна наплата на царинските давачки.

Во периодот јануари-март 2018 година издадени се 2 нови **одобренија за одобрен извозник**. Бројот на издадени одобренија за одобрен извозник заклучно со крајот на 2017 година изнесуваше 140. Овој број континуирано се зголемува во текот на 2018 година, односно се зголемува и листата на одобрени извозници иматели на ова одобрение, па така вкупниот број на издадени одобренија за одобрен извозник заклучно со март 2018 година изнесува 142, од кои 132 се активни. Со издавање на одобрението за одобрен извозник на имателот му се овозможува поедноставување на постапката за докажување на потеклото при извоз, односно му се овозможува да изготвува изјави во фактура со кои го докажува преференцијаното потекло без разлика на вредноста на стоката за која се однесува изјавата. Ова е особено важно доколку извозникот веќе поседува и одобрение за локално царинење и извозната постапка ја извршува надвор од царинските терминали и надвор од работното време.

Вкупниот број на активни **одобренија за одложено плаќање** на крајот на март 2018 година изнесува 193, а нивниот број на крајот на март 2017 година изнесуваше 138.

На крајот на март 2018 година вкупниот број на **активни акцизни дозволи** по економски оператори изнесува 78. На крајот на март 2017 година, вкупниот број на активни акцизни дозволи по економски оператори изнесуваше 81.

На крајот на март 2018 година вкупниот број на **активни одобренија за акцизно повластено користење** по економски оператори изнесува 315. На крајот на март 2017 година вкупниот број на активни одобренија за акцизно повластено користење по економски оператори изнесуваше 316.

V.3.2. Преференцијално потекло на стоките

Република Македонија има склучено договори за слободна трговија со Турција, Украина и државите членки на ЕУ, ЕФТА и ЦЕФТА.

Реализираниот надворешен трговски промет во периодот јануари-март 2018 година, за кој е користен доказ за преференцијално потекло, изнесува 110,33 милијарди денари и е зголемен во однос на истиот период во 2017 година кога изнесуваше 96,16 милијарди денари. Најголем дел од овој промет е остварен со земјите членки на ЕУ и изнесува 92,37 милијарди денари или 83,73%, и е зголемен во однос на истиот период во 2017 година кога изнесуваше 80,06 милијарди денари. Размената со земјите членки на ЦЕФТА во периодот јануари-март 2018 година изнесува 13,18 милијарди денари или 11,94% од вкупно остварениот промет со преференцијално потекло и е зголемен во однос на истиот период во 2017 година кога изнесуваше 11,93 милијарди денари. Најголем процент од остварениот промет со преференцијално потекло со земјите членки на ЦЕФТА отпаѓа на трговската размена со Србија.

ВКУПНО КОРИСТЕЊЕ НА ДОГОВОРИТЕ ЗА СЛОБОДНА ТРГОВИЈА (Во милијарди денари)																
Договорна страна	Увоз и извоз во 2017 година								Увоз и извоз во 2018 година							
	Јануари		Февруари		Март		Вкупно (јан.-март)		Јануари		Февруари		Март		Вкупно (јан. март)	
	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%	МКД	%
ЕУ	22.29	85.63	27.64	83.81	30.13	81.10	80.05	83.25	28.26	85.25	31.68	84.52	32.43	81.70	92.37	83.73
ЕФТА	0.11	0.43	0.15	0.45	0.15	0.42	0.42	0.43	0.15	0.44	0.22	0.58	0.20	0.50	0.56	0.51
ЦЕФТА	2.68	10.31	4.02	12.19	5.22	14.05	11.92	12.40	3.51	10.59	4.27	11.39	5.40	13.61	13.18	11.94
Албанија	0.22	0.83	0.30	0.91	0.44	1.19	0.96	0.99	0.24	0.73	0.26	0.69	0.35	0.88	0.85	0.77
Б и Х	0.37	1.44	0.56	1.70	0.69	1.87	1.63	1.69	0.47	1.40	0.55	1.46	0.68	1.71	1.69	1.53
Црна Гора	0.11	0.42	0.13	0.39	0.15	0.39	0.39	0.40	0.12	0.35	0.12	0.33	0.18	0.45	0.42	0.38
Косово	0.58	2.23	0.84	2.55	1.15	3.09	2.57	2.67	0.73	2.21	0.99	2.63	1.11	2.79	2.82	2.56
Србија	1.39	5.35	2.18	6.61	2.78	7.49	6.36	6.61	1.94	5.86	2.34	6.24	3.06	7.72	7.34	6.66
Молдавија	0.01	0.05	0.01	0.03	0.00	0.01	0.03	0.03	0.01	0.03	0.02	0.04	0.02	0.06	0.05	0.04
Турција	0.93	3.58	1.15	3.49	1.61	4.34	3.69	3.84	1.21	3.66	1.26	3.36	1.59	4.02	4.07	3.69
Украина	0.01	0.05	0.02	0.06	0.04	0.10	0.07	0.07	0.02	0.06	0.06	0.15	0.07	0.18	0.15	0.13
Вкупно	26.03	100.00	32.98	100.00	37.15	100.00	96.16	100.00	33.15	100.00	37.48	100.00	39.69	100.00	110.33	100.00

V.4. Промет на товарни моторни возила (ТМВ) на граничните премини

Во периодот јануари-март 2018 година на граничните премини за патен сообраќај вкупно транзитирале околу 168 илјади ТМВ, од кои околу 89 илјади полни, а околу 80 илјади празни ТМВ. Најголем промет е остварен на граничните премини со Грција, и тоа околу 59 илјади ТМВ или околу 35%. Најголем промет по поединечни премини е остварен на ГП Табановце со околу 25% од вкупниот промет. Во истиот период минатата 2017 година вкупно транзитираа околу 197 илјади ТМВ, од кои околу 110 илјади полни, а околу 87 илјади празни ТМВ.

ВКУПЕН ПРОМЕТ НА ТМВ ПО ГРАНИЧНИ ПРЕМИНИ (ВО ИЛЈАДИ)																					
Граничен премин			Косово			Србија			Бугарија				Грција				Албанија				
			Блаце	Јакинце	Вкупно	Табановце	Пелинце	Вкупно	Деве Баир	Делчево	Ново Село	Вкупно	Дојран	Богородица	Маџидија	Вкупно	Стење	Кафасан	Св.Наум	Блато	Вкупно
2017	Јануари	Полни	1.1	0.0	1.1	7.7	0.0	7.7	1.8	0.9	0.8	3.5	3.8	8.1	0.5	12.4	0.0	2.8	0.0	0.0	2.8
		Празни	3.1	0.1	3.2	3.5	0.0	3.5	1.3	1.2	1.7	4.2	1.4	7.4	0.6	9.4	0.1	1.7	0.0	0.2	1.9
		Вкупно	4.2	0.1	4.3	11.2	0.0	11.2	3.1	2.1	2.5	7.7	5.2	15.5	1.0	21.8	0.1	4.4	0.0	0.2	4.7
	Февруари	Полни	1.7	0.0	1.7	9.7	0.0	9.7	2.5	1.2	1.2	4.9	10.6	4.3	1.9	16.9	0.0	4.8	0.0	0.1	4.9
		Празни	4.3	0.3	4.5	4.5	0.0	4.5	2.0	1.3	2.3	5.6	3.1	4.1	1.5	8.7	0.1	2.9	0.0	0.3	3.4
		Вкупно	6.0	0.3	6.2	14.1	0.0	14.1	4.5	2.5	3.5	10.5	13.7	8.4	3.5	25.6	0.1	7.7	0.0	0.4	8.2
	Март	Полни	3.7	0.0	3.7	11.0	0.0	11.0	3.1	1.2	1.3	5.6	5.5	12.1	0.8	18.4	0.0	5.5	0.0	0.1	5.6
		Празни	7.1	0.5	7.6	5.7	0.0	5.7	2.4	1.4	2.3	6.1	2.1	11.6	0.9	14.7	0.1	3.4	0.0	0.3	4.0
		Вкупно	10.8	0.5	11.2	16.7	0.0	16.7	5.5	2.7	3.6	11.7	7.6	23.8	1.7	33.1	0.2	8.9	0.0	0.4	9.6
	Вкупно (јан.-март)	Полни	6.5	0.0	6.5	28.4	0.0	28.4	7.4	3.3	3.3	14.0	20.0	24.5	3.2	47.7	0.1	13.0	0.0	0.2	13.3
		Празни	14.5	0.8	15.3	13.6	0.0	13.6	5.6	3.9	6.3	15.9	6.5	23.2	3.0	32.8	0.3	8.0	0.1	0.8	9.3
		Вкупно	20.9	0.8	21.8	42.0	0.0	42.0	13.1	7.2	9.6	29.8	26.6	47.7	6.2	80.5	0.4	21.1	0.1	1.0	22.6
2018	Јануари	Полни	1.6	0.0	1.6	9.0	0.0	9.0	2.7	1.1	1.1	4.9	3.0	4.4	0.6	8.0	0.0	2.1	0.0	0.1	2.2
		Празни	4.1	0.2	4.3	3.9	0.0	3.9	1.9	1.4	2.1	5.5	2.1	6.5	0.8	9.4	0.1	1.4	0.0	0.2	1.7
		Вкупно	5.7	0.2	5.9	12.8	0.0	12.8	4.6	2.5	3.2	10.3	5.1	10.9	1.4	17.4	0.1	3.5	0.0	0.2	3.9
	Февруари	Полни	1.8	0.0	1.8	8.9	0.0	8.9	2.7	1.1	1.1	4.8	2.9	5.3	0.7	8.9	0.0	2.5	0.0	0.1	2.6
		Празни	4.3	0.2	4.5	3.7	0.0	3.7	1.9	1.1	2.0	5.0	1.8	5.9	0.8	8.4	0.1	1.5	0.0	0.1	1.7
		Вкупно	6.1	0.2	6.3	12.6	0.0	12.6	4.6	2.1	3.1	9.8	4.6	11.2	1.5	17.3	0.1	4.1	0.0	0.2	4.3
	Март	Полни	2.7	0.0	2.7	10.8	0.0	10.8	3.4	1.3	1.4	6.1	3.9	7.4	0.9	12.3	0.0	3.9	0.0	0.1	4.0
		Празни	5.6	0.3	6.0	5.0	0.0	5.1	2.3	1.4	2.8	6.5	1.9	9.2	0.9	12.0	0.1	2.2	0.0	0.1	2.5
		Вкупно	8.3	0.3	8.6	15.9	0.0	15.9	5.8	2.6	4.2	12.6	5.8	16.6	1.8	24.3	0.1	6.2	0.0	0.2	6.5
	Вкупно (јан.-март)	Полни	6.1	0.0	6.1	28.7	0.0	28.7	8.8	3.4	3.6	15.7	9.8	17.1	2.3	29.2	0.1	8.6	0.0	0.2	8.8
		Празни	14.0	0.7	14.7	12.6	0.0	12.6	6.2	3.9	6.9	16.9	5.8	21.5	2.5	29.8	0.3	5.2	0.0	0.4	5.9
		Вкупно	20.0	0.7	20.7	41.3	0.0	41.3	14.9	7.3	10.4	32.7	15.5	38.7	4.8	59.0	0.3	13.7	0.0	0.6	14.7

V.5. Обработени царински декларации

Во периодот јануари-март 2018 година обработени се 234,3 илјади царински декларации од кои најголемиот дел се однесуваат на увоз (околу 44,64%) и транзит (околу 31,41%), по кои следи извозот (околу 21%) и повторниот извоз (околу 2,95% од вкупно обработените декларации). Учеството на поедноставените постапки во вкупните извозни и увозни постапки изнесува 26,33%. Притоа, поедноставените постапки во извозот учествуваат со 44,11%, а во увозот со 17,98%.

БРОЈ НА РЕАЛИЗИРАНИ ЦАРИНСКИ ПОСТАПКИ ВО 2017 И 2018 ГОДИНА (во илјади)								
Вид на царинска постапка	2017				2018			
	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)
Транзитна	18.30	23.68	28.70	70.68	22.32	23.39	27.89	73.60
Извоз	10.80	14.95	20.30	46.05	14.80	15.59	18.82	49.21
Редовен извоз	5.80	8.13	10.10	24.03	7.88	8.46	10.48	26.82
Поедноставена постапка при извоз	4.80	6.61	9.90	21.31	6.71	6.88	8.08	21.67
Привремен извоз	0.20	0.20	0.20	0.60	0.20	0.25	0.26	0.72
Увоз	24.80	33.65	42.00	100.45	30.39	33.78	40.44	104.62
Редовен увоз	17.10	24.47	28.70	70.27	22.43	25.09	30.33	77.84
Поедноставена постапка при увоз	5.70	6.84	10.50	23.04	5.52	6.10	7.14	18.75
Царинско складирање	0.50	0.56	0.70	1.76	0.54	0.66	0.77	1.98
Привремен увоз	1.50	1.60	1.80	4.90	1.71	1.73	1.95	5.39
Увоз на привремено извезена стока	0.10	0.19	0.20	0.49	0.19	0.20	0.26	0.65
Повторен извоз	1.90	2.24	2.40	6.54	2.19	2.29	2.51	6.99
Вкупно	55.80	74.51	93.30	223.61	69.69	74.96	89.66	234.31

Во периодот јануари-март 2018 година вообичаено доминираше патниот сообраќај со околу 96,70% од вкупно обработените царински декларации. Авио-сообраќајот учествуваше со 0,32%, а железничкиот сообраќај со 2,75%.

ОБРАБОТЕНИ ДЕКЛАРАЦИИ СПОРЕД ВИД НА ТРАНСПОРТ (во илјади)								
Вид на транспорт		Патен	Железнички	Авионски	Поштенски	Друг	Вкупно	
2017	Јануари	Увоз	24.70	0.20	1.00	0.10	0.00	26.00
		Извоз	11.90	1.20	1.20	0.00	0.00	14.30
		Транзит	20.40	0.00	0.00	0.00	0.00	20.40
		Вкупно	57.00	1.40	2.20	0.10	0.00	60.70
	Февруари	Увоз	32.20	0.10	1.10	0.10	0.10	33.60
		Извоз	15.50	0.10	1.30	0.00	0.00	16.90
		Транзит	23.70	0.00	0.00	0.00	0.00	23.70
		Вкупно	71.40	0.20	2.40	0.10	0.10	74.20
	Март	Увоз	44.30	0.20	1.40	0.10	0.10	46.10
		Извоз	21.40	0.10	1.60	0.00	0.00	23.10
		Транзит	28.80	0.00	0.00	0.00	0.00	28.80
		Вкупно	94.50	0.30	3.00	0.10	0.10	98.00
	Вкупно (јан.-март)	Увоз	101.20	0.50	3.50	0.30	0.20	105.70
		Извоз	48.80	1.40	4.10	0.00	0.00	54.30
		Транзит	72.90	0.00	0.00	0.00	0.00	72.90
		Вкупно	222.90	1.90	7.60	0.30	0.20	232.90
2018	Јануари	Увоз	29.88	0.20	1.07	0.09	0.06	31.31
		Извоз	15.80	0.02	1.02	0.01	0.02	16.87
		Транзит	22.30	0.01	0.00	0.00	0.00	22.32
		Вкупно	67.99	0.24	2.09	0.10	0.08	70.50
	Февруари	Увоз	33.05	0.23	1.08	0.11	0.04	34.49
		Извоз	16.78	0.03	1.00	0.02	0.03	17.86
		Транзит	23.28	0.02	0.00	0.00	0.00	23.29
		Вкупно	73.11	0.27	2.08	0.12	0.06	75.65
	Март	Увоз	39.87	0.21	1.19	0.11	0.05	41.42
		Извоз	20.15	0.01	1.14	0.02	0.01	21.33
		Транзит	27.87	0.02	0.00	0.00	0.00	27.89
		Вкупно	87.89	0.24	2.32	0.13	0.06	90.64
	Вкупно (јан.-март)	Увоз	102.79	0.63	3.34	0.31	0.15	107.23
		Извоз	52.74	0.07	3.16	0.05	0.05	56.06
		Транзит	73.45	0.05	0.00	0.00	0.00	73.50
		Вкупно	228.98	0.75	6.50	0.35	0.20	236.78

Во периодот јануари-март 2018 година најголем дел од вкупниот број на декларации се обработени во Царинарница Скопје и тоа 37,2%. Во Царинарница Гевгелија обработени се 24,3% од вкупниот број на декларации, а во Царинарница Куманово се обработени 21,7% од вкупниот број на декларации. Останатите 16,8% се обработени во Царинарница Штип (8,6%) и Царинарница Битола (8,2%).

ВКУПНО ОБРАБОТЕНИ ЦАРИНСКИ ДЕКЛАРАЦИИ ВО 2017 И 2018 ГОДИНА ПО ЦАРИНСКИ ИСПОСТАВИ (ВО ИЛЛАДИ)																
Царинска испостава	2017								2018							
	Јануари		Февруари		Март		Вкупно (јан.-март)		Јануари		Февруари		Март		Вкупно (јан.-март)	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
Царинарница Скопје	20.7	36.5	27.0	36.0	32.1	34.0	79.8	35.3	25.9	36.6	28.6	37.7	33.7	37.2	88.1	37.2
1 ЦИ Скопје 1	6.4	11.2	8.5	11.4	12.2	12.9	27.1	12.0	8.8	12.4	9.6	12.6	11.4	12.5	29.7	12.5
2 ЦИ Скопје 2	4.8	8.5	6.9	9.2	8.5	9.0	20.3	9.0	5.9	8.3	6.8	8.9	8.0	8.8	20.7	8.7
3 ЦИ Скопје 3	2.8	4.9	3.1	4.2	0.2	0.2	6.1	2.7	2.7	3.8	3.1	4.1	3.7	4.1	9.5	4.0
4 ЦИ Скопје 4	1.6	2.9	2.2	3.0	3.0	3.1	6.8	3.0	2.2	3.1	2.6	3.4	2.8	3.1	7.6	3.2
5 ЦИ Слободна зона Скопје	1.2	2.1	1.3	1.8	1.6	1.7	4.1	1.8	1.7	2.4	1.9	2.5	2.2	2.4	5.8	2.5
6 ЦИ Пошта Скопје	0.2	0.4	0.2	0.3	0.3	0.3	0.8	0.3	0.2	0.3	0.2	0.3	0.2	0.3	0.7	0.3
7 ЦИ Аеродром Скопје	2.1	3.8	2.3	3.1	2.9	3.1	7.4	3.3	2.0	2.9	2.0	2.6	2.2	2.5	6.2	2.6
8 ЦИ Блаци	1.1	1.9	1.6	2.1	2.4	2.6	5.1	2.3	1.6	2.2	1.5	2.0	2.1	2.3	5.2	2.2
9 ЦИ Тетово	0.5	0.8	0.7	1.0	1.0	1.1	2.2	1.0	0.8	1.1	0.9	1.2	1.1	1.2	2.8	1.2
Царинарница Куманово	13.2	23.2	17.2	23.0	21.5	22.8	51.9	23.0	15.3	21.6	16.2	21.4	20.0	22.1	51.5	21.7
10 ЦИ Куманово	2.1	3.7	2.3	3.1	3.2	3.4	7.7	3.4	2.0	2.9	2.3	3.0	2.6	2.9	6.9	2.9
11 ЦИ Табановце Автопат	9.3	16.4	12.3	16.3	15.0	15.9	36.5	16.2	10.7	15.1	11.6	15.3	14.3	15.8	36.6	15.4
12 ЦИ ЖС Табановце	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0
13 ЦИ Деве Баир	1.8	3.2	2.6	3.5	3.3	3.5	7.8	3.4	2.6	3.7	2.4	3.1	3.0	3.3	8.0	3.4
Царинарница Штип	5.0	8.9	6.1	8.1	7.3	7.7	18.4	8.1	6.2	8.7	6.4	8.5	7.8	8.6	20.4	8.6
14 ЦИ Штип	3.6	6.4	4.2	5.5	5.1	5.4	12.9	5.7	4.3	6.0	4.5	5.9	5.4	5.9	14.1	6.0
15 ЦИ Делчево	1.1	1.9	1.4	1.8	1.5	1.5	3.9	1.7	1.4	2.0	1.4	1.8	1.6	1.7	4.4	1.8
16 ЦИ Велес	0.3	0.6	0.6	0.8	0.7	0.8	1.6	0.7	0.5	0.7	0.6	0.8	0.8	0.9	1.9	0.8
Царинарница Гевгелија	13.5	23.8	16.9	22.5	25.0	26.5	55.4	24.5	17.8	25.2	18.5	24.4	21.4	23.6	57.7	24.3
17 ЦИ Богородица	3.8	6.7	1.9	2.5	5.6	5.9	11.3	5.0	4.4	6.2	4.8	6.3	5.4	5.9	14.6	6.1
18 ЦИ Гевгелија	3.3	5.8	3.8	5.0	5.5	5.5	12.5	5.5	5.2	7.3	5.0	6.7	6.2	6.2	16.4	6.9
19 ЦИ Кавадарци	5.0	8.9	5.8	7.7	9.2	9.7	20.0	8.8	4.7	6.6	4.9	6.4	5.0	5.5	14.5	6.1
20 ЦИ Струмица	0.6	1.1	0.8	1.1	1.2	1.3	2.7	1.2	0.9	1.3	1.1	1.5	1.7	1.9	3.8	1.6
21 ЦИ Ново Село	0.7	1.2	1.3	1.8	1.4	1.5	3.4	1.5	0.9	1.3	1.0	1.3	1.2	1.4	3.1	1.3
22 ЦИ Дојран	1.1	1.9	3.3	4.3	2.1	2.3	6.5	2.9	1.7	2.4	1.7	2.2	1.9	2.1	5.3	2.2
Царинарница Битола	4.3	7.6	7.9	10.5	8.4	8.9	20.6	9.1	5.6	7.9	6.1	8.0	7.8	8.6	19.5	8.2
23 ЦИ Битола	1.0	1.8	1.5	2.0	1.8	2.0	4.3	1.9	1.4	2.0	1.6	2.1	1.8	2.0	4.7	2.0
24 ЦИ Меситлија	0.7	1.2	2.2	3.0	1.2	1.3	4.1	1.8	0.9	1.3	0.9	1.2	1.1	1.2	2.9	1.2
25 ЦИ Прилеп	0.7	1.2	1.2	1.6	1.5	1.6	3.4	1.5	1.0	1.4	1.3	1.7	1.5	1.6	3.7	1.6
26 ЦИ Охрид	0.2	0.3	0.2	0.2	0.3	0.3	0.6	0.3	0.2	0.3	0.2	0.3	0.3	0.4	0.7	0.3
27 ЦИ Охрид Аеродром	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.1	0.0
28 ЦИ Струга	0.7	1.1	0.9	1.2	1.0	1.1	2.5	1.1	0.8	1.2	0.8	1.1	0.9	1.0	2.6	1.1
29 ЦИ Капазан	1.0	1.8	1.9	2.5	2.6	2.7	5.5	2.4	1.3	1.8	1.3	1.7	2.1	2.3	4.6	2.0
30 ЦИ Блато	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Вкупно	56.7	100.0	75.1	100.0	94.3	100.0	226.0	100.0	70.7	100.0	75.8	100.0	90.6	100.0	237.1	100.0

V.6. Наплатени приходи

Во периодот јануари-март 2018 година остварен е **вкупен приход** од 19.667,07 милиони денари. Овој износ е:

- ↑ поголем за 9% во однос на **планираниот приход** од 18.050,78 милиони денари и
- ↑ поголем за 16,6% во однос на **остварениот приход** во 2017 во износ од 16.869,65 милиони денари.

План и наплатата во периодот јануари-март 2018 година, споредено со истиот период од 2015 до 2017 година:

во милиони денари

ПЕРИОД	План 2018	Остварено 2018	Остварено 2017	Остварено 2016	Остварено 2015
Јануари-март	18.050,78	19.667,07	16.869,65	6.166,90	5.619,38
ИНДЕКС	Наплата/план 2018		2018/2017	2018/2016	2018/2015
Период 2018/'17/'16/'15	9,0%		16,6%	218,9%	250,0%

Во табелата во продолжение се прикажани планирани и наплатени приходи по вид на давачки за период јануари-март 2018 година, споредено со истиот период од 2017 до 2015 година.

План и наплатата по вид на давачки во периодот јануари-март 2018 година, споредено со истиот период од 2015 до 2017 година:

во милиони денари

ПРИХОД	План Јануари- март 2018	Остварено Јануари- март 2018	Остварено Јануари- март 2017	Остварено Јануари- март 2016	Остварено Јануари- март 2015	Индекс: Наплата/ План 2018 %	Индекс: 2018/2017 %
1	2	3	4	5	6	7 (3:2)	8 (3:4)
Царина	1.289,37	1.407,48	1.252,27	438,44	371,77	↑ 9,2%	12,4%
ДДВ	10.891,21	11.651,20	10.408,84	3.735,00	3.306,46	↑ 7,0%	11,9%
Акциза	5.716,78	6.448,09	5.063,32	1.936,57	1.890,70	↑ 12,8%	27,3%
Надоместоци	153,43	160,30	145,22	56,88	50,46	↑ 4,5%	10,4%
ВКУПНО	18.050,78	19.667,07	16.869,65	6.166,90	5.619,38	↑ 9,0%	16,6%

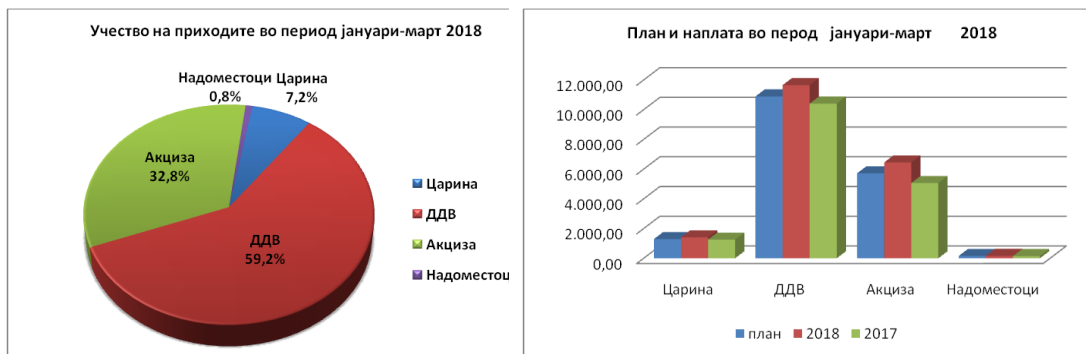
Од табелата може да се забележи:

Во периодот јануари-март 2018 година во однос на планираниот износ за 2018 година остварена е:

↑ зголемена наплата на: Акциза за 12,8% Царина за 9,2% ДДВ за 7,0% и Надоместоци за 4,5%.	↓ намалена наплата: Нема.
---	--

Во периодот јануари- март 2018 година во однос на наплатените приходи за 2017 година остварена е:

↑ зголемена наплата на: Акциза за 27,3% Царина за 12,4% ДДВ за 11,9% и Надоместоци за 10,4%	↓ намалена наплата: Нема.
---	--

V.6.1. Царина

Во периодот јануари-март 2018 година остварен е **вкупен приход од царина** од 1.407,48 милиони денари. Овој износ е:

- ↑ поголем за 9,2% во однос на **планираниот приход** од 1.289,37 милиони денари и
- ↑ поголем за 12,4% во однос на **остварениот приход** во 2017 година во износ од 1.252,27 милиони денари.

План и наплатата во периодот јануари-март 2018 година, споредено со истиот период од 2015 до 2017 година:

во милиони денари

ЦАРИНА	План 2018	Остварено 2018	Остварено 2017	Остварено 2016	Остварено 2015
Јануари-март	1.289,37	1.407,48	1.252,27	438,44	371,77
ИНДЕКС	Наплата/план 2018	2018/2017	2018/2016	2018/2015	
Период 2018/'17/'16/'15		9,2%	12,4%	221,0%	278,6%

V.6.2. ДДВ

Во периодот јануари-март 2018 година остварен е **вкупен приход од ДДВ од увоз** од 11.651,00 милиони денари. Овој износ е:

- ↑ поголем за 7,0% во однос на **планираниот приход** од 10.891,21 милиони денари и
- ↑ поголем за 11,9% во однос на **остварениот приход** во 2017 година во износ од 10.408,84 милиони денари.

План и наплатата во периодот јануари-март 2018 година, споредено со истиот период од 2015 до 2017 година:

во милиони денари

ДДВ – Увоз	План 2018	Остварено 2018	Остварено 2017	Остварено 2016	Остварено 2015
Јануари-март	10.891,21	11.651,20	10.408,84	3.735,00	3.306,46
ИНДЕКС	Наплата/план 2018		2018/2017	2018/2016	2018/2015
Период 2018/'17/'16/'15	7,0%		11,9%	211,9%	252,4%

V.6.3. Акцизи

Во периодот јануари-март 2018 година остварен е **вкупен приход од акциза** од 6.448,09 милиони денари. Овој износ е:

- ↑ поголем за 12,8% во однос на **планираниот приход** од 5.716,78 милиони денари и
- ↑ поголем за 27,3% во однос на остварениот во 2017 година во износ од 5.062,32 милиони денари.

План и наплатата во периодот јануари-март 2018 година, споредено со истиот месец од 2015 до 2017 година:

во милиони денари

АКЦИЗА	План 2018	Остварено 2018	Остварено 2017	Остварено 2016	Остварено 2015
Јануари-март	5.716,78	6.448,09	5.063,32	1.936,57	1.890,70
ИНДЕКС	Наплата/план 2018		2018/2017	2018/2016	2018/2015
Период 2018/'17/'16/'15	12,8%		27,3%	233,0%	241,0%

V.6.4. Надоместоци

Во периодот јануари-март 2018 година остварен е **вкупен приход од надоместоци** од 160,30 милиони денари. Овој износ е:

- ↑ повисок за 4,5% во однос на **планираниот приход** од 153,43 милиони денари и
- ↑ повисок за 10,4% во однос на **остварениот приход** во 2017 година во износ од 145,22 милиони денари.

План и наплатата во периодот јануари-март 2018 година, споредено со истиот месец од 2015 до 2017 година:

во милиони денари

НАДОМЕСТОЦИ	План 2018	Остварено 2018	Остварено 2017	Остварено 2016	Остварено 2015
Јануари-март	153,43	160,30	145,22	56,88	50,46
ИНДЕКС	Наплата/план 2018		2018/2017	2018/2016	2018/2015
Период 2018/'17/'16/'15	4,5%		10,4%	181,8%	217,7%

VI. КОНТРОЛА И ПРИМЕНА НА ЗАКОНИТЕ

Контрола на примената на законите во Царинската управа подразбира спроведување контрола од аспект на наплатата на буџетските приходи, спречување на нелегална трговија и нелојална конкуренција, спречување трговија со забранета стока и финансирање тероризам, заштита на животот и здравјето на луѓето, како и заштита на животната средина и културното наследство.

VI.1. Основи

Во периодот јануари-март 2018 година Царинската управа продолжи да ги унапредува системите за анализа на ризик, царинско разузнавање, контрола на трговски друштва, истрагите и работата на специјалните единици.

Донесени се следните документи:

- **Акционен план за 2018 година за спроведување на стратегијата за спречување на нелегалното производство, промет и шверц на тутун и тутунски производи за 2016-2018 година и**
- **Акционен план за 2018 година за спроведување на Стратегијата за заштита на правата од интелектуална сопственост за период 2016 - 2018 година.**

Комитетот за контрола и безбедност во периодот јануари-март 2018 година одржа 3 состаноци на кои разгледа и усвои Тримесечен извештај за работа на комитетот за периодот 1 октомври-31 декември 2017 година, Годишен извештај за работа на комитетот за 2017 година и План за работа на комитетот за 2018 година. Усвоен е нов Деловник за работата на комитетот. Комитетот ја разгледа информацијата за отварање на граничен премин Белановце-Станчиќ и донесе заклучоци дека од технички аспект преземање на било какви активности за отварање на привремен граничен премин со терминал во моментот е неизводливо и може да ја доведе во прашање реализацијата на ИПА проектот, одлучи да побара информација за тоа дали другата договорна страна, (Република Косово) во моментот е спремна и подготвена за времено отварање на контејнерски граничен премин, да се има предвид изградбата на планираниот премин Белановце-Станчиќ и во таа насока навремено да се изврши подготовка за кадровските потреби.

Комитетот за поедноставување и забрзување на царинските постапки донесе Деловник за работа и одржа состанок на кој беше направена анализа на спроведувањето на Упатството за постапка на пуштање во слободен промет на пратки кои ги превезуваат брзите пошти и беше заклучено дека упатството се спроведува без проблеми и без никакви забелешки и е предложено иземање на брзите пошти од примена на хартиена евиденција – тетратки. Комитетот беше

информиран за активностите за имплементација на новиот систем за обработка на царински декларации и беше заклучено комитетот да даде сестрана поддршка и внимание на потребите и предлозите за решавање на евентуалните проблеми.

VI.2. Управување со ризици

Управувањето со ризици претставува основно средство за спроведување на царинска контрола со цел поблиско профилирање и селектирање на таргетите, без непотребно одолговлекување и оптоварување на легалната трговија, поради што оваа област е предмет на перманентно уредување и унапредување од страна на Царинската управа.

Во областа на управувањето со ризиците, продолжено е со активности за утврдување и профилирање на ризици и начинот на вршење царински надзор во согласност со специфичностите на пошти, брзи пратки и карго, стоково царинење поединечно за секоја царинска испостава, патниците и личниот багаж за секој граничен премин поединечно (патен, авио и железнички сообраќај), поедноставени царински постапки, како и во царински складишта.

Комитетот за управување со ризици донесе нов Деловник за работа со кој е пропишан начинот на спроведување на неговата советодавна улога на директорот на Царинската управа во поглед на предлагање на неопходните тактички одлуки за исполнување на основните стратешки цели за управувањето со ризици, согласно донесената Стратегија за управување со ризици на Царинската управа.

Во периодот јануари-март 2018 година се одржани повеќе работилници во рамките на Твининг проектот „Зајакнување на оперативните и институционалните капацитети на Царинската управа“ кои се однесуваат на примена на хармонизираниот модел на ЕУ за управување со ризик, за таргетирање на комерцијалниот сообраќај за царинска контрола, како и тест за ефикасноста на анализата на ризик, во согласност со европските стандарди, заради обезбедување на усогласеност со законодавството каде царината е одговорна за спроведување. Изготвени се соодветни програми за обука согласно најновите стандарди и техники во областа на управување со ризици, изготвена е нацрт „Стратегија за управување со ризик за царински прашања 2018–2022“, а се разгледани и компонентите на процесот на управување со ризици и постојните алатки за управување со ризици и нивно надградување.

VI.3. Царинска и друга контрола

VI.3.1. Царинска контрола на влез, излез, транзит и во внатрешноста

Царинска контрола опфаќа контрола на законитоста на влез, излез, транзит и во внатрешноста, на стока и патници во царинското подрачје на Република Македонија и декларирањето на видот и количината на стоката.

Со примена на системот за анализа на ризик, во периодот јануари-март 2018 година, во соработка со други државни институции надлежни за контрола на примената на законите, како и врз основа на непосредна проценка на царинските службеници, царинска контрола резултираше со 86 успешни наоди. Контролата се реализираше и со користење на разновидна опрема донирана од ЕУ и опрема донирана преку Програмата EXBS¹⁰ на Амбасада на САД во Скопје.

За споредба, во периодот јануари-март 2017 година царинска контрола резултираше со 130 успешен наод.

Вид на наод	Ед. мерка	2017								2018							
		Јануари		Февруари		Март		Вкупно (јан.-март)		Јануари		Февруари		Март		Вкупно (јан.-март)	
		критериум	Количина	критериум	Количина	критериум	Количина	критериум	Количина	критериум	Количина	критериум	Количина	критериум	Количина	критериум	Количина
Спречување нелегална трговија со наркотички дроги, психотропни супстанции и прекурзори	Кг	5	81.50	4	2.06	3	29.35	12	112.91	2	327.25			1	3.60	3	330.85
	литри							0	0							0	0
Спречување нелегална трговија со оружје и расправувачки материјал и предмет	Парче	1	125	1	89			2	214							0	0
Заштита на културното наследство	Парче							0	0							0	0
Спречување на нелегална трговија со живи животни	Парче	1	1					1	1							0	0
Спречување илегална имиграција	Лица	2	21			2	9	4	30					4	36	4	36
Спречување недоволно пренесување на готови пари и хартии од вредност (иљади евра)	Евра	7	202	5	15	12	88	24	305	1	4.15			6	75	7	79.37
	Фалсификат					1	28	1	28								
Спречување неовластено тргување со лекови и медицински помагала	Парче					1	15,301	1	15301	2	104			1	34,500	3	34,604
	Кг							0	0					1	2	1	2
Спречување неовластена трговија со прехранбени производи	Кг	1		3	8,889	6	455	10	9,344	2		2	4,224			4	4,224
	литри		110		21		158	0	289					1	95	1	95
Спречување нелегална трговија со цигари и други тутунски производи (иљади парчиња)	Парче	1	11	5	30	3	37	9	78	1	107,448	2	8.20	9	115	12	107,448
	Кг							0	0		6.60					0	0
Спречување забранета употреба на екстра лесно гориво	Парче							0	0							0	0
	Парче	3	262	2	169	2	150	7	581	6	24,982	5	16,394	6	463	17	41,839
Спречување нелегална трговија со облека, модни дотатоци, текстилни производи, репроматеријали	Кг							0	0							0	0
	ролни							0	0							0	0
	Метри							0	0							0	0
Спречување нелегална трговија со бижутерија, галантерија и предмети и накит од благородни метали	Парче							0	0	1		4	1,021	1	38	6	1,059
	Кг							0	0		1.14					0	1
Спречување нелегална трговија со козметика, парфени, средства за хигиена и сл.	Парче							0	0	1	16	1	14	4	735	6	765
	литри							0	0							0	0
	Парче	16	738	14	447	29	2,670	59	3,855	12	1,111	4	6	9	1,233	25	2,350
	Метри							0	0							0	0
	Кг						4	0	4					2	2	2	2
Спречување нелегална трговија со други видови стоки	литри						40	0	40			1	166.00			1	166.00
ВКУПНО КРИТЕРИУМ		37		34		59		130		28		19		45		92	

¹⁰ EXBS – The Export Control and Related Border Security (Програма за контрола на извозот и граничната безбедност)

Спречување нелегална трговија со наркотички дроги, психотропни супстанции и прекурзори

Во периодот јануари-март 2018 година во 3 акции спречени се обиди на шверц на околу 330,85 килограми опојна дрога – марихуана.

На граничниот премин Богородица при влез во државата заплени се 309,585 килограми марихуана.

Спречување нелегален пренос на готови пари и хартии од вредност

Во периодот јануари-март 2018 година спречени се 7 обиди на шверц на девизи и тоа во противвредност од 79.370 евра.

На граничниот премин Табановце при излез од државата откриени се и одземени 4.150 евра.

На граничниот премин Богородица, при личен претрес на патничка во автомобил, пријавен за излез од државата, царинските службеници открија непријавени 34.000 евра, пронајдени во плик сместен во ташната на патничката.

Спречување неовластено тргување со лекови и медицински помагала

Во периодот јануари-март 2018 година спречени се 3 обиди на шверц на 34.604 парчиња лекови.

На Меѓународниот аеродром „Скопје“ на излез од државата пронајдени се непријавени 34.500 таблети од лекот „Tamol“ во багажот на патник и истите се привремено задржани.

Спречување нелегална трговија со прехранбени производи

Во периодот јануари-март 2018 година во 5 случаи спречени се обиди на шверц на 4.224 килограми, 107.448 парчиња и 95 литри прехранбени производи.

На граничниот премин Богородица на излез од државата заплени се 350 пакети со тежина од по 12 килограми замрзнат пилешки стек со потекло од Бразил.

Спречување нелегална трговија со цигари и други тутунски производи

Во периодот јануари-март 2018 година во 12 случаи спречени се обиди на шверц на 130 илјади парчиња цигари и други тутунски производи.

На граничниот премин Богородица при излез од државата, при контрола на празен бугарски камион за превоз на возила, во специјално конструирани бункери во резервоарите за гориво, откриени се 430 штеки цигари.

На Меѓународниот аеродром „Скопје“ при влез во државата, при контрола на патните торби на двајца патници, откриени се непријавени 822 пури и 80 ножеви за пури.

На граничниот премин Аеродром при излез од државата откриени се непријавени 6.612 парчиња цигари.

Спречување нелегална трговија со облека, модни додатоци, текстилни производи и репроматеријали

Во периодот јануари-март 2018 година спречени се 17 обиди на шверц на 41.839 готови текстилни производи.

На Царинската испостава Скопје 1 при контрола на ТМВ царинските службеници открија непријавена стока – 24.275 парчиња готови текстилни производи.

Во Царинската испостава Скопје 1 при контрола на стока со потекло од Турција, во 2 два одвоени случаи, царинските службеници открија непријавени 16.305 парчиња готови текстилни производи.

На граничниот премин Богородица, при контрола на автомобил на влез во државата, царинските службеници открија непријавени 388 парчиња облека и 24 пара папучи, пронајдени во повеќе кеси сместени помеѓу седиштата и во багажникот на возилото.

Спречување нелегална трговија со златен накит

Во периодот јануари-март 2018 година спречени се 2 обиди на шверц на 1.176 грама и 30 парчиња златен накит.

На граничниот премин Табановце при влез во државата заплени се 1.176 грами златен накит.

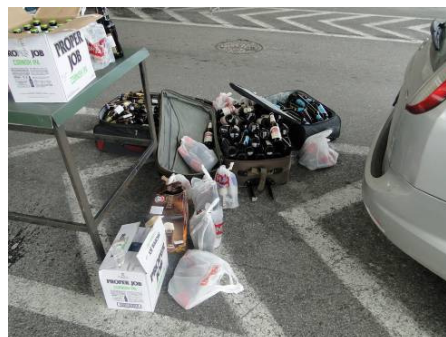
На Меѓународниот аеродром „Скопје“ при влез во државата, по направен личен претрес на патник, откриени се непријавени златен накит со вкупна маса од 230 грама и 1 златна пара со маса од 8 грама .

Спречување нелегална трговија со алкохолни пијалоци

Во периодот јануари-март 2018 година спречен е шверц на 363 шишиња од 0,5 и 0,33 литри, од различни марки .

На граничниот премин Табановце – автопат при влез во државата откриени се непријавени 166 литри пиво.

Спречување нелегална трговија со козметика, парфеми, средства за хигиена

Во периодот јануари-март 2018 година спречени се 6 обиди на шверц на 765 парчиња козметика, парфеми и средства за хигиена.

На Меѓународниот аеродром „Скопје“ при влез во државата, при контрола на патните торби на патник, откриени се непријавени 155 парфеми од по 50 милилитри и 12 сетови од дезодоранс и парфем.

Во царинската испостава Струга при контрола на стока откриени се и 468 парфеми, 220 лосиони, 18 рачни торби и 2 комплекти несесери со ознаки на заштитена трговска марка.

Спречување нелегална трговија со други видови стока

Во периодот јануари-март 2018 година се спречени 28 обиди на шверц на 2.350 парчиња, 166 литри разна стока и 2 килограми разна стока.

На граничниот премин Деве Баир при влез во државата се откриени непријавени 4 делови за ТМВ.

Контрола на акцизни стоки во внатрешен промет

Во периодот јануари-март 2018 година Царинската управа согласно своите надлежности кои што произлегуваат од Законот за акцизите, заедно со Управата

за приходи согласно нејзините надлежности кои што произлегуваат од Законот за регистрирање на готовински плаќања, изврши повеќе контроли на обележување и употреба на контролни марки – бандероли во малопродажните и угостителски објекти кои вршат промет со акцизни добра. Притоа не се откриени акцизни стоки без бандероли, стоки за кои не е платена акциза и за кои не постојат документи за потекло и за здравствена исправност.

Заштита на права од интелектуална сопственост

Во периодот јануари-март 2018 година во 17 акции привремено се задржани 3.975 парчиња и 30 килограми стока поради основано сомневање за повреда на права од интелектуална сопственост.

Привремено задржаната стока во овој период е прикажана во следната табела:

ЗАДРЖАНИ ПРОИЗВОДИ ПОРАДИ СОМНЕВАЊЕ ДЕКА ПОВРЕДУВААТ ПРАВО ОД ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОПСТВЕНОСТ										
Ред. бр.	Вид на производи	Единица мерка	2017				2018			
			Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.- март)	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.- март)
1	Облека, додатоци и други поврзани производи и репроматеријали	Парче	0	0	117	117	338	1,115	0	1,453
2	Обувки и додатоци	Пар	0	720	1,584	2,304	1,488	0	0	1,488
3	Парфени, дезодоранси, козметика и сл.	Парче	0	0	167,616	167,616	0	0	690	690
		Килограм	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Телефони, ИТ, аудио, видео, делови и опрема и сл.	Парче	0	0	62	62	0	51	4	55
5	Авто делови и опрема	Парче	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Лекови	Парче	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Друго	Парче	0	0	295,247	295,247	0	177	82	259
		Килограм	0	0	0	0	0	30	0	30
Вкупно		Парче	0	720	464,626	465,346	1,826	1,343	776	3,945
		Килограм	0	0	0	0	0	30	0	30

Во овој период покарактеристични се случаите на привремено задржаните обувки со учество од 37% и текстилни производи со учество од 34%. Во однос на потеклото на привремено задржаната стока по оваа основа, доминира Турција со 72% по што следи САД со 19%.

Врз основа на потврдната повреда на правата од интелектуална сопственост, во периодот јануари-март 2018 година, под царински надзор беа уништени 99 парчиња фалсификувани производи (2 парчиња ташни, 47 парчиња блузи, 40 парчиња фармерки и 10 пара тренерки).

Контрола на управувањето со странски возила и јавен превоз

Поради непочитување на прописите за управување со странски моторни возила во Република Македонија, во периодот јануари-март 2018 година Царинската управа привремено задржа 18 **патнички моторни возила**.

Во периодот јануари-март 2017 година Царинската управа привремено задржа 30 моторни возила.

Царинската управа самостојно или во соработка со Државниот инспекторат за транспорт во периодот јануари-март 2018 година изврши поголем број на контроли, при што не се откриени неправилности и не се изречени глоби и опомени од страна на Државниот инспектор за транспорт. Не се поведени прекршочни постапки и не се издадени решенија за забрана за влез или излез од Република Македонија.

И во периодот јануари-март 2017 година не беа откриени случаи на непочитување на прописите во меѓународниот превоз на патници за кои се поведени прекршочни пријави.

VI.3.2. Контрола при царинење на стока

Контрола при царинење на стока е контрола на соодветноста на царинските и други документи и стока за царинско постапување согласно регулативата. Оваа контрола се врши при увоз, извоз, транзит и привремен увоз на правни лица и нивните управители, но се однесува и на физички лица, без оглед дали станува збор за резиденти или за нерезиденти.

Врз основа на непосредна царинска контрола при царинење на стока, во периодот јануари-март 2018 година во 7.680 случаи се откриени несоодветни документи и стока за царинење и за усогласеност со мерките на трговската политика, од кои има 7.308 случаи на невалидни, фалсификувани и други несоодветни документи и стока со цел прикажување пониска царинска вредност за пресметка на увозни давачки, 191 случаи на невалидни сертификати за преференцијално потекло на стоките со цел избегнување плаќање на увозни давачки, 96 случаи за несоодветно распоредување во тарифни ознаки за стока со помали увозни давачки, како и 85 случаи на презентирање на други видови несоодветни документи за стока заради избегнување на плаќање на увозни давачки и на мерките на трговската политика. Со откриените невалидни и фалсификувани царински и други документи увозниците се обиделе да избегнат плаќање на околу 296 милиони денари на име увозни давачки.

За споредба, во периодот јануари-март 2017 година во 7.320 случаи беа откриени несоодветни документи за стока за царинење и за усогласеност со мерките на трговската политика, со кои увозниците се обиделе да избегнат плаќање на околу 243 милиони денари на име увозни давачки.

РЕЗУЛТАТИ ОД ДОКУМЕНТАРНА ЦАРИНСКА КОНТРОЛА								
Вид на документ			Фактури (понишка вредност)	Сертификати за преференцијално потекло	Несоодветно тарифно распределување на стоката	Други документи за пресметка на увозни давачки	Други видови невалидни документи	Вкупно
2017	Јануари	Невалидни	768	24	35	3	0	830
		Фалсификат	0	0	0	0	0	0
		Други	788	4	13	0	0	805
		Вкупно	1,556	28	48	3	0	1,635
	Февруари	Невалидни	1,407	28	41	3	1	1,480
		Фалсификат	0	0	0	0	0	0
		Други	1,289	8	17	0	1	1,315
		Вкупно	2,696	36	58	3	2	2,795
	Март	Невалидни	1,416	66	57	19	0	1,558
		Фалсификат	0	0	0	1	1	2
		Други	1,304	3	23	0	0	1,330
		Вкупно	2,720	69	80	20	1	2,890
	Вкупно (јан-март)	Невалидни	3,591	118	133	25	1	3,868
		Фалсификат	0	0	0	1	1	2
		Други	3,381	15	53	0	1	3,450
		Вкупно	6,972	133	186	26	3	7,320
2018	Јануари	Невалидни	834	94	19	7	0	954
		Фалсификат	0	0	0	1	0	1
		Други	1,202	25	8	42	0	1,277
		Вкупно	2,036	119	27	50	0	2,232
	Февруари	Невалидни	755	14	19	1	0	789
		Фалсификат	0	0	1	1	0	2
		Други	1,720	14	11	2	6	1,753
		Вкупно	2,475	28	31	4	6	2,544
	Март	Невалидни	984	30	24	3	5	1,046
		Фалсификат	0	1	0	1	0	2
		Други	1,813	13	14	5	11	1,856
		Вкупно	2,797	44	38	9	16	2,904
	Вкупно (јан-март)	Невалидни	2,573	138	62	11	5	2,789
		Фалсификат	0	1	1	3	0	5
		Други	4,735	52	33	49	17	4,886
		Вкупно	7,308	191	96	63	22	7,680

Најголем број од невалидните и фалсификувани документи за царинска вредност се однесува на увоз на употребувани патнички моторни возила, употребувана стока, отпадно железо, рекламен материјал, обувки, делови за мебел, синтетичка метража, лекови, стоматолошки инструменти, леќи, фустани, овошје, зеленчук, прехранбени производи, поштенски пратки преку ДХЛ и ТНТ и сл. Откриените случаи на распоредувањето на стоките во несоодветни тарифни ознаки пред сè се однесува на стоки од глава 48, 55, 84, 85 и др.

VI.3.3. Пријавени девизи

На граничните премини во Република Македонија, во периодот јануари-март 2018 година вкупно се пријавени девизни средства во противвредност на 3.017.664 евра, сите на влез во Република Македонија.

Во вкупно пријавените девизи има 1.576.650 евра, 709.770 швајцарски франци, 172.700 американски долари, 20.000 канадски долари, 7.000 австралиски долари и 42.536.155 денари.

Во однос на царинските испостави, најмногу девизни средства се пријавени во ЦИ Аеродром Скопје (противредност на 936.137 евра или 31,02%), ЦИ Богородица (противредност на 501.691 евра или 16,63%), ЦИ Блаце (противредност на 466.350 евра или 15,45%), и ЦИ Дојран (противредност на 391.395 евра или 12,97%).

Во истиот период во 2017 година вкупно беа пријавени девизни средства во противредност на 1.980.683 евра, сите на влез во Република Македонија.

Во периодот јануари-март 2018 година пријавени се за 52,35% повеќе девизи во однос на периодот јануари-март 2017 година.

VI.3.4. Царинска лабораторија

Во периодот јануари-март 2018 година, во Царинската лабораторија за анализа се **примени 60 мостри**. Најголем дел од мострите се однесуваат на производи од нафта и нафтени деривати, производи од прехранбената индустрија, алкохолни пијалоци и производи од хемиска индустрија.

Притоа, од вкупно примените 60 мостри во периодот јануари-март 2018 година, како и од мострите примени во претходните месеци, а кои се завршени во периодот јануари-март, во **9 случаи** е констатирано дека стоката била распоредена во **несоодветна тарифна ознака**. Кај 2 случаи промената е извршена врз основа на лабораториска анализа и е констатирано непочитување на мерките на трговска политика, а кај останатите 7 случаи промените се извршени врз основа на техничка документација.

Несоодветното тарифно распоредување имало за цел распоредување во тарифна ознака со пониска или повисока царинска стапка или стапка на ДДВ, поради што е наложена **дополнителна наплата на околу 0,30 милиони денари** јавни давачки.

Во периодот јануари-март 2017 година беа примени 112 мостри за анализа. Во 27 случаи имаше несоодветно тарифно распоредување, при што беше наложена дополнителна наплата на јавни давачки во износ од околу 1,22 милиони денари и враќање на околу 0,30 милиони денари јавни давачки.

VI.3.5. Резултати од постцаринска контрола

Постцаринската контрола опфаќа контрола кај трговските друштва после спроведено царинење, како и надзор на иматели на одобренија за царински

постапки со економски ефект, одобренија за поедноставени царински постапки, акцизни дозволи и др.

Во периодот јануари-март 2018 година ОКТД¹¹, при извршени 46 контроли на трговски друштва на податоците за увоз, извоз, поедноставени постапки, одобрен извозник, увоз за облагородување, царинско складирање и царинско застапување, откри 11 случаи на обиди за избегнување плаќање на увозни давачки во вкупен износ од околу 83,8 милиони денари и 5 случаи на непридржување кон царинските прописи. Обидите за избегнување царински и други давачки се однесуваат на пуштање на стока во слободен промет без истата да е увозно оцаринета, непријавени транспортни трошоци, трошоци за продолжување гарантен рок, надоместоци за лиценци, неправилно тарифно распоредување и др. При извршени 13 контроли на корисници на ТНГ како погонско гориво откриен е 1 обид за барање на поврат на акциза во поголем износ од законски пропишаниот. При извршени 8 контроли на иматели на акцизни дозволи или одобренија и на регистрирани трговци со минерални масла кои содржат материји за обележување на горивата откриени се 2 акцизни прекршоци, а по основа на завршување на претходни контроли на иматели на акцизни дозволи или одобренија утврден е 1 случај на помалку платена акциза во износ од околу 11 илјади денари и е утврден 1 акцизен прекршок.

Во периодот јануари-март 2017 година ОКТД при извршени 34 контроли на трговски друштва на податоците за увоз, поедноставени постапки, одобрен извозник, увоз за облагородување и царинско складирање, откри 10 случаи на избегнување плаќање на увозни давачки во вкупен износ од околу 5,7 милиони денари и 7 случаи на непридржување кон обврските од издадено одобрение за увоз за облагородување, царинско складирање и одобрен извозник. Обидите за избегнување увозни давачки се однесуваа на погрешно распоредување по царинската номенклатура, непријавени транспортни и други трошоци и пресметан ДДВ по пониска стапка од законски пропишаната. При извршени 12 контроли на корисници на ТНГ како погонско гориво беа откриени 3 случаи за барање на поврат на акциза во износ поголем од законски пропишаниот. При извршени 7 контроли на регистрирани трговци со минерални масла кои содржат материји за обележување на горивата откриени се 4 случаи на непридржување на обврските утврдени со Законот за енергетика. При извршени 5 контроли на иматели на акцизни дозволи откриени се 2 случаи на непридржување кон обврските од акцизната дозвола или одобрение. За откриените прекршоци беа спроведени соодветни прекршочни постапки.

¹¹ ОКТ – Одделение за контрола на трговски друштва

РЕЗУЛТАТИ ОД КОНТРОЛА НА ТРГОВСКИ ДРУШТВА ВО 2017-2018 ГОДИНА								
Вид на контрола	2017				2018			
	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)
Контрола на трговски друштва	7	7	6	20	6	4	3	13
Контрола на иматели на акцизни одобренија	6	9	8	23	6	11	4	21
Контрола на иматели на одобренија за увоз за облагородување	3	4	4	11	1	5	0	6
Контрола на иматели на одобрени за царинско складирање и ППЧ	1	1	1	3	0	1	20	21
Контрола на иматели на други одобренија со економски ефект	0	0	0	0	0	0	0	0
Контрола на поедноставени царински постапки	78	86	105	269	91	65	83	239
Контрола на иматели на одобренија за царинско застапување	0	0	0	0	1	0	0	1
Контрола на иматели на други одобренија	0	0	0	0	0	0	0	0
Вкупно	95	107	124	326	105	86	110	301

VI.3.6. Преземени правни мерки за откриените неправилности

Покрај непосредно наложување (со записник) на плаќање на поголеми износи на увозни давачки и одземањето на царински и акцизни одобренија, за утврдените неправилности Царинската управа донесува управни решенија за дополнителна наплата на увозни и акцизни давачки и поднесува прекршочни и кривични пријави.

VI.3.7. Решенија за дополнителна наплата на увозни и акцизни давачки

Во периодот јануари-март 2018 година Царинската управа на име **дополнителна наплата на увозни давачки и ДДВ** донесе 181 решение во вкупен износ од околу 120 милиони денари, од кои:

- 18 решенија за дополнителна наплата во вкупен износ од околу 1,09 милиони денари поради несоодветно распоредување на стоката во тарифна ознака со пониски (или нула) стапки на увозни давачки;
- 63 решенија за дополнителна наплата во вкупен износ од околу 59,11 милиони денари поради декларирана пониска вредност на стоката како основица за пресметка на увозните давачки, утврдено со проверка на фактури и други документи за царинска вредност во царинските служби на извозникот;
- 17 решенија за дополнителна наплата на вкупен износ од околу 1,16 милиони денари поради невалидни докази за преференцијално потекло на стоката, врз основа на проверка во царинските служби на извозникот;
- 83 решенија за дополнителна наплата на вкупен износ од околу 158,64 милиони денари по други основи.

За споредба, во периодот јануари-март 2017 година, на име дополнителна наплата на увозни давачки и ДДВ, беа донесени 265 решенија со вкупен износ од околу 102,75 милиони денари.

VI.3.8. Кривични пријави

Во периодот јануари-март 2018 година Царинската управа поднесе **14 кривични пријави** против **15 физички** и **5 правни лица**, додека во периодот јануари-март минатата 2017 година Царинската управа поднесе 31 кривична пријава против 23 физички и 19 правни лица.

Оснoв за поднесена кривична пријава	ПОДНЕСЕНИ КРИВИЧНИ ПРИЈАВИ											
	2017						2018					
	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)			Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)		
	Физички лица	Правни лица	Вкупно	Физички лица	Правни лица	Вкупно	Физички лица	Правни лица	Вкупно	Физички лица	Правни лица	Вкупно
Даночно заголжување						0	0	0				0
Заштита на права од интелектуална сопственост	4	4	4	3	3	3	7	7	7	3	3	3
Изготвување на лажна исправа и преправање во вистинска и нејзина употреба						0	0	0				0
Изнесување во странство на археолошки материјал, споменик на култура						0	0	0				0
Индустријска сопственост						0	0	0				0
Криминале				2	2	0	2	2	2	2	1	1
Неовластено производство и промет со наркотици	5	5	2	2	4	7	2	11	2	1	3	0
Неовластено производство и промет со оружје и распрскувачки материји	1	1				1	0	1				0
Промет со акцизни стоки без бандероли				1	1	2	1	1	2			2
Синнување на печат или знак што го ставило овластено службено лице						0	0	0				0
Фалсификување и употреба на исправа и синнување и оштетување на службен знак	2	1	1	1	1	1	2	3	5	4	2	3
Фалсификување на знаци за обележување					1	1	0	1	1			0
Царинска изнана				2	2	2	2	2	2			0
Вкупно	12	5	11	6	4	6	5	10	14	23	19	31

VI.3.9. Царински, девизни и акцизни прекршоци

Во периодот јануари-март 2018 година поднесени се **94 прекршочни пријави** од кои 85 за царински прекршок, 7 за девизен прекршок и 2 за акцизен прекршок. Од вкупно поднесените пријави 81 се однесуваат на физички лица и 13 на правни лица.

Во истиот период во 2017 година беа поднесени 123 прекршочни пријави од кои 101 за царински прекршок, 20 за девизен прекршок и 2 за акцизен прекршок. Од вкупно поднесените пријави 118 се однесуваа на физички лица и 5 на правни лица.

Во периодот јануари-март 2018 година решени се вкупно **115 прекршочни предмети** и притоа на сторителите им е изречена **глоба во износ од околу 7,7 милиони денари**. Во 82 предмет покрај глобата изречена е и посебна мерка одземање на стоката предмет на прекршокот, а во 9 предмети за сторен девизен прекршок изречена е мерка одземање на непријавените девизни средства, кои во денарска противредност изнесуваат околу 2,40 милиони денари.

Во истиот период во 2017 година беа решени 143 прекршочни предмети и притоа на сторителите им беа изречени глоби во износ од околу 6,56 милиони денари. Во 120 предмети покрај глобата, беше изречена и посебна мерка одземање на стоката предмет на прекршок, а во 20 предмети за сторен девизен прекршок беше изречена мерка одземање на непријавените девизни средства кои во денарска противредност изнесуваа околу 7,21 милиони денари.

Во периодот јануари-март 2018 година се изречени **551 мандатна казна** против **440 физички лица** и **111 правни лица**, при што на сторителите им се изречени казни во висина од околу 3,28 милиони денари.

Во периодот јануари-март 2017 година беа изречени 645 мандатни казни против 412 физички лица и 233 правни лица, при што на сторителите им биле изречени казни во висина од околу 6,07 милиони денари.

VI.4. Учество во меѓународни активности

Во периодот јануари-март 2018 година Царинската управа зеде учество во:

- **Меѓународна операција „Fox“**, организирана од СЦО, а фокусирана на можно пренасочување и неправилен (променет) опис на контејнерските транспорти на цигари кои се движат низ слободните трговски зони со активности во рамките на оперативната фаза на операцијата. Во операцијата се поканети да учествуваат земјите членки на СЦО.
- **Меѓународен проект „Global Shield“**, фокусиран на следење на увоз и извоз на хемикалии и други производи што може да се користат за изработка на експлозивни направи. Проектот е континуиран и во него учествуваат сите членки на СЦО.
- **Меѓународна операција „Know How III“**, организирана од SELEC¹², а фокусирана на идентификување и спречување на увозот, извозот и транзитот на територијата на земјите членки на SELEC на сите видови на фалсификувани и пиратски стоки во комерцијални и некомерцијални пратки, транспортирани со сите видови на сообраќај (патен, железнички, воздушен, воден, поштенски, експрес пратки итн.). Учесници во операцијата се Албанија, Босна и Херцеговина, Бугарија, Македонија, Грција, Унгарија, Црна Гора, Молдавија, Романија, Србија и Турција.

Во периодот јануари-март 2018 година Царинската управа внесе во CEN¹³ базата податоци за 16 заплени, достави 20 информации за заплена стока до SELEC центарот, достави 3 информации за заплена на дрога до ZKA Балкан инфо¹⁴ и 3 информации за заплена во „Containercom“ комуникацискиот систем на СЦО.

За споредба, во периодот јануари-март 2017 година Царинската управа внесе во CEN базата податоци за 23 заплени, достави 21 информација за заплена стока до SELEC центарот и достави 5 информации за заплена на дрога до ZKA Балкан инфо.

¹² SELEC - Southeast European Law Enforcement Center (Центар за спроведување на законот во Југоисточна Европа)

¹³ CEN – Customs Enforcement Network (Царинска мрежа на податоци за спречување на криминалот)

¹⁴ Balkan Route Data Collection and Dissemination System (Balkan Info) – Систем за собирање и дистрибуција на податоци за Балканската рута (Балкан Инфо), координиран од Германската служба за царински криминал (ZKA)

VI.5. Заштита на права од интелектуална сопственост

Во периодот јануари-март 2018 година бројот на регистрирани царински службеници – корисници на IPM (Interfaced Public Member) платформата на СЦО изнесуваше 544, а во овој период се остварени 32 пристапи од регистрираните активни корисници на апликацијата. Апликацијата претставува средство за ефикасно препознавање на оригиналноста на производите, како и за ефективно откривање и докажување на фалсификувани трговски марки.

VII. ТРАНСПАРЕНТНОСТ И СОРАБОТКА ВО ОБЛАСТА НА ЦАРИНАТА

VII.1. Односи со јавноста

Транспарентноста на една институција е клучна при воспоставувањето на добри односи со сите целни групи и градење на поволен публицитет, добар институционален имиџ и спречување или решавање на несакани појави. Во таа насока, во периодот јануари-март 2018 година објавени се 33 соопштенија за активностите на Царинската управа, воведените новитети во царинското работење, како и за откриена непријавена и фалсификувана стока и царински измами.

VII.1.1. Позначајни настани

Одбележан 26-ти јануари – Меѓународниот ден на царината

По повод 26 јануари – Меѓународниот ден на Царината, кој годинава се одбележува под мотото „Сигурно деловно окружување за економски развој“ со кое се охрабруваат членките на Светската царинска организација (СЦО) да создадат средина за деловната заедница која ќе го олеснува нејзиното учество во прекуграничната трговија, Ѓоко Танасоски, директор на Царинската управа, на четворица царински службеници им додели пофалници од Кунио Микурија, Генерален секретар на СЦО.

Пофалници за исклучителен ангажман во сферата на креирање на безбедно окружување и придонес за поголема ефективност и ефикасност во работењето и олеснување на трговијата и транспортот, им беа доделени на следните царински службеници: Никола Неделковски, виш цариник на Царинска испостава Блаце, Тоде Цветановски, цариник на Царинска испостава Блаце, Беким Хоџа, водител на отсек на царинска испостава Блаце и Лидија Петковска, самостоен советник за податочно складирање во Сектор за информатичко комуникациски технологии. Генералниот секретар на СЦО, по повод Меѓународниот ден на Царината, упати порака до сите земји членки на СЦО во која истакна дека Царината може многу да придонесе во создавањето на стабилно и предвидливо деловно опкружување, со кое ќе се овозможи рационализација на постапките, справување со корупцијата, подобрување на интегритетот и олеснување на прекуграничното движење на стока, услуги и луѓе, истакнувајќи ја и големата важност на безбедноста, бидејќи легитимните бизниси бараат сигурен синџир на трговска размена за да

просперираат, но во самата трговија постојат закани, како што се пратки со нелегална стока која може да е штетна по здравјето и безбедноста на луѓето.

Царинската управа се стекна со сертификат ISO 9001:2015

Царинската управа постојано ги подобрува внатрешните процеси во работењето со цел заштита на финансиските интереси на Република Македонија, олеснување на меѓународната трговија со понатамошна модернизација на царинското работење и поедноставување на царинските постапки, одржување и унапредување на конкурентен економски амбиент, како и реализација на економските политики на Владата на Република Македонија. По спроведена сертификациска проверка на исполнетоста на барањата на меѓународниот стандард ISO 9001:2015 од страна на Сертификационото тело МКД Сертификат Царинската управа се стекна со овој сертификат.

Имено, Царинската управа во 2013 година се стекна со ISO 9001:2008 сертификат за управување со квалитет. Посветеноста на Царинската управа кон квалитетот, корисниците и клиентите низ годините доведе до усовршување на процесите и постапките што резултираше со добивање на меѓународниот стандард ISO 9001:2015. Поседувањето на сертификат за Систем за менаџмент со квалитет значи признавање дека сите процеси и постапки кои се спроведуваат во Царинската управа, како и услугите кои ги дава и нуди заинтересираните страни се во согласност со барањата на стандардот ISO 9001:2015 и во насока на постојано подобрување на работењето и задоволување на барањата на сите заинтересирани страни. Сето ова претставува уште една потврда за успешната работа на Царинската управа.

VII.1.2. Меѓународна соработка

Состанок со амбасадорот на Кралството Холандија во Република Македонија

На 17 јануари 2018 година во просториите на Царинската управа беше остварена средба меѓу директорот на Царинската управа и Вилем Ваутер Пломп, амбасадор на Кралството Холандија.

На средбата беа истакнати придобивките од досегашната успешно спроведена билатерална соработка помеѓу царинските служби на Холандија и Македонија со која се даде поддршка во унапредувањето на царинските постапки кај увозот за облагородување, економски ефект и акцизни добра, унапредување на работата на царинската лабораторија, како и воспоставувањето на систем за адекватна заштита на правата на интелектуална сопственост и соработката со Управата за јавни приходи и други инспекциски органи. Беа разменети и предлози за идни заеднички делувања во рамки на билатерална соработка и нејзиното проширување, во однос на идно учество на Царинската управа на Холандија во идните твининг проекти на Царинската управа, поголемо учество во МАТРА програмите за обука и поддршка во процесот на европска интеграција.

Средба на директорот на Царинската управа со амбасадорот на Јапонија во Република Македонија

На 24 јануари 2018 година, г-ѓа Кеико Ханеда, амбасадор на Јапонија, на средба со директорот на Царинска управа беше запознена со претстојните приоритетни и стратешки активности што ги презема Царинската управа во насока за понатамошно осовременување на царинското работење и забрзувањето на меѓународната трговија. На средбата е истакната заинтересираноста за продлабочување на билатералната соработка помеѓу царинските служби на Јапонија и Република Македонија на полето на примена на искуства и добри практики за поголема ефикасност и примена на современи методи во работењето.

Нова донирана опрема од Програмата за контрола на извозот и граничната безбедност при Амбасадата на САД

На 12 февруари 2017 година, во просториите на Царинската управа се одржа состанок помеѓу директорот на Царинската управа и Џорџ Кларк, регионален советник на Програмата за контрола на извоз и гранична безбедност (EXBS) на Владата на САД.

Програмата за контрола на извозот и гранична безбедност, финансирана и поддржана од страна на Стејт Департментот и Министерството за безбедност на САД, во изминатите години обезбедува помош и поддршка за севкупното царинско работење, преку донирање на оперативна опрема во повеќе наврати, како и специјализирани обуки за стручна подготовка на царинските работници. Во таа насока, беше официјално предадена опрема што како донација е обезбедена за дополнителна поддршка на капацитетите за контрола на Царинската управа. Донираната опрема со вредност од околу 18 илјади американски долари вклучува систем за контрола со видеоскоп, инструменти за мерење на густина и рачен алат.

Обука за вештини за набљудување на однесувањето

Во организација на Програмата за контрола на извозот и гранична безбедност (EXBS) при Амбасадата на САД во Република Македонија, во периодот 26-28 февруари 2018 година се одржа Обука за зајакнување на вештините за набљудување на однесувањето (бихејвиористичка опсервација) наменета за 24 царински и полициски службеници.

Учесниците на обуката следеа настава во училница, работеа на студии на случај и практични вежби за зајакнување на вештините на царинските и граничните полициски службеници за набљудување, интервјуирање и идентификација на криумчари на недозволена стока и оружје за масовно уништување, криминалци и терористи.

Состанок со генералниот директор на Центарот за спроведување на законот во Југоисточна Европа (SELEC)

На 27 февруари 2018 година во просториите на Царинската управа беше остварена протоколарна средба помеѓу директорот на Царинската управа и Снежана Малеева, Генерален директор на Центарот за спроведување на законот во Југоисточна Европа (SELEC).

На средбата беа истакнати придобивките од досегашната успешна соработка во рамките на активностите кои се реализираат во Центарот и на заедничко задоволство се констатираа резултатите од соработката, како и придобивките во борбата против организираниот прекуграничен криминал. На средбата Царинската управа ја искажа намерата за користење на расположивите инструменти и поволностите кои ги нуди центарот, со што ќе се постигне поуспешна и поорганизирана борба против царински измами, недозволената трговија и криминал.

VII.1.3. Соработка со бизнис заедницата

Одржан состанок на Советодавното тело

На 8 февруари 2018 година, во просториите на Царинската управа се одржа состанок со Советодавното тело¹⁵.

За време на состанокот се разгледаа повеќе актуелни прашања од областа на царинското работење, како и барања на деловната заедница.

¹⁵ Царинската управа партнерството со деловната заедница го остварува преку работата на Советодавното тело, во кое освен Царинската управа членуваат Стопанска комора на Република Македонија, Сојуз на стопански комори на Република Македонија, Стопанска комора на Северозападна Македонија, Американска стопанска комора во Република Македонија, СИЗ „Македонија сообраќај“ АМЕРИТ, Групација на шпедитери и логистички оператори – МИФА, Текстилно трговско здружение – Текстилен кластер, Стопанска комора за информатички и комуникациски технологии – МАСИТ, Холандска стопанска комора, Македонско Бугарска стопанска комора, Унија на Германски комори за индустрија и трговија – Претставништво Скопје, Стопанска комора на Македонија – Турција и Здружение на кожарско-преработувачка индустрија.

Царинската управа ги информираше претставниците на деловната заедница за претстојните измени на Царинскиот закон, при што посебен акцент беше ставен на унапредувањето на концептот за Овластен економски оператор и измените кои се предлагаат во делот на прекршочните одредби.

Работилница за олеснување на трговијата

Директорот на Царинската управа учествуваше на работилница за олеснување на трговијата, што се одржа на 22 февруари 2018 година, во просториите на Стопанската комора на Македонија.

Работилницата ја организираше Проектот на УСАИД за регионален економски раст „УСАИД РЕГ“ преку Центарот за развојни политики „ИДЕАС ДеПо“ во соработка со Стопанската комора на Македонија, Стопанската комора на Северозападна Македонија и Стопанската комора за информатички и комуникациски технологии МАСИТ, како дел од активностите за поддршка на институциите на Република Македонија во имплементација на реформите за олеснување на трговијата. Основната цел на работилницата беше информирање на деловната заедница за најновите глобални и регионални иницијативи насочени кон забрзување и поедноставување на постапките во прекуграничната трговија и обврските кои од нив произлегуваат за Република Македонија, како и запознавање на компаниите со резултатите од анкетата за бариерите во прекуграничните постапки спроведена од страна на „УСАИД РЕГ“ проектот и „ИДЕАС ДеПо“ во текот на 2017 година. Учесници на работилницата беа компании чиешто деловно работење и резултати се тесно поврзани и директно зависат од ефикасното одвивање на постапките за увоз, извоз и транзит на стоки, како и претставници од надлежните институции. Директорот на Царинската управа на Република Македонија ја отвори работилницата и истакна дека токму поради тоа што македонската економија во голема мера зависи од присутноста и конкурентноста на домашните компании на регионалните и глобалните пазари, Царинската управа своите активности интензивно ги фокусира кон имплементација на добри практики со цел олеснување и забрзување на протокот на стоки од и кон Република Македонија.

Одржан состанок со Стопанската комора на Северо-Западна Македонија

На 27 февруари 2018 година, директорот на Царинската управа одржа работен состанок со претставници на Стопанската комора на Северо-Западна Македонија.

На состанокот се дискутираше за предизвиците со кои што членките на Стопанската комора на Северо-Западна Македонија се соочуваат при секојдневните царински постапки, издавање на одобрение и лиценци за вршење на работи на застапување пред царинските органи заради спроведување на дејствија и формалности пропишани со царински прописи. Присутните состанокот го оценија како доста корисен и успешен и изразија интерес за продолжување и подобрување на меѓусебната соработка.

Производителите и увозниците на алкохолни пијалоци се запознаа со новитетите од предлог Законот за акцизи

На 30 март 2018 година, во просториите на Царинската управа се одржа работна средба со цел запознавање со одредбите од новиот предлог Закон за акцизи кој е во завршна фаза на усогласување. На состанокот присуствуваа производителите и увозниците на алкохолни пијалаци во Република Македонија.

На средбата компаниите се запознаа со одредбите кои се предлагаат со новиот предлог Закон за акцизи: плаќањето на акцизата со поднесување на акцизна декларација по пуштање во промет и новиот начин на управување со акцизните марки, роковите за постапување, како и со промените кои ќе настанат со воведувањето на новиот Систем за обработка на царински декларации и акцизни документи. Претставниците на компаниите покажаа голем интерес за новините кои се предвидуваат со предлог законот, како и за поедноставувањето и забрзувањето на акцизните постапки со примената на новиот систем. Предлозите дадени од нивна страна ќе бидат разгледани во насока на нивно имплементирање во предлог законот или во подзаконските акти кои ќе произлезат.

Царинската управа ќе го поедностави системот на извозни, увозни и транзитни дозволи

Во период од 19 до 23 март, во просториите на Царинска управа се одржа работен состанок реализиран со поддршка на Проектот за регионален економски развој финансиран од USAID, на кој учествуваа претставници на членките на Советодавното тело и претставници на инволвираните надлежни институции.

На состанокот се разменуваа информации за статусот на постапките спроведувани на граница, примената на нетарифни мерки, функционалностите на новиот систем за обработка на царински декларации и акцизни документи чија имплементација е во фаза на финализирање, формалностите околу издавање на дозволи за царинската постапка, применуваните предметни законски одредби, тековните и претстојни активности за реформирање на системот на лиценци и гранични инспекции. Состојбата на постапките кои се спроведуваат на граничните премини при издавање и контрола на сите дозволи за увоз, извоз и транзит на стока, исто така е тема на повеќедневен работен состанок организиран по повод посетата на експертската мисија во врска со постапувањето и контролата на царинските стоки на граничните премини.

VII.1.4. Интернет и интранет

Во периодот јануари-март 2018 година интернет страницата е посетена од вкупно 23.207 посетители. Во периодот јануари-март 2018 година на интернет страницата се објавени 69 содржини на македонски, англиски и албански јазик.

СТАТИСТИЧКИ ПОДАТОЦИ ЗА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦАТА								
	2017				2018			
	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)
Објавени содржини	41	30	16	87	29	40	37	106
Број на посетители	16,379	16,259	18,137	50,775	11,816	11,391	12,261	35,468
Број на посети	146,755	145,433	172,168	464,356	84,399	85,659	90,601	260,659
Најпосетени табови (број)								
Вести	89,175	88,200	107,253	284,628	24,647	25,936	27,998	78,581
NCTS	6,424	7,683	8,471	22,578	2,252	2,235	2,688	7,175
Царинска тарифа	2,726	2,737	2,648	8,111	3,891	1,113	3,571	8,575
Контакти	2,306	1,917	2,312	6,535	1,522	1,185	1,151	3,858

Во периодот јануари-март 2018 година страницата е посетена 260.659 пати. Најпосетени се рубриките: „Вести“ (78.581 посета), „Царинска тарифа“ (8.575 посети), „Нов компјутеризиран транзитен систем – NCTS“ (7.175 посети) и „Контакти“ (3.858 посети).

Во периодот јануари-март 2017 година страницата беше посетена 464.356 пати.

VII.1.5. Отворена царинска телефонска линија (197)

На отворената царинска телефонска линија (197) во периодот јануари-март 2018 година добиени се вкупно 1.429 повици или во просек 16 повици на ден и тоа: „А“¹⁶ класа – 2 повици, „Б“¹⁷ класа – 7 повици, „С“¹⁸ класа – 98 повици и „Ј“¹⁹ класа – 8 повици. Најголем број се однесуваат на прашања поврзани со функционирањето и состојбата на граничните и внатрешните царински испостави, како и на спроведувањето на одделни царински постапки. Како резултат на процесирање на добиените повици на отворената царинска линија извршени се контроли од страна на граничните и внатрешните царинските испостави, како и од мобилните тимови, а надлежните служби извршија обработка, анализа и истрага од доменот на нивното работење.

ОТВОРЕНА ЦАРИНСКА ЛИНИЈА 197								
Вид на повици	2017				2018			
	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)	Јануари	Февруари	Март	Вкупно (јан.-март)
Класа А	2	2	3	7	1	1	0	2
Класа Б	5	4	2	11	2	2	3	7
Класа Ц	39	48	45	132	23	28	47	98
Класа Ј	3	7	3	13	6	1	1	8
Останато	701	530	580	1,811	449	458	407	1,314
Вкупно:	750	591	633	1,974	481	490	458	1,429

¹⁶ „А“ класа се информации кои бараат неодложна акција од страна на испостава или мобилна екипа.

¹⁷ „Б“ класа се информации кои бараат понатамошни дополнителни испитувања од други одделенија во Секторот за контрола и истраги или од други одделенија во Царинска управа.

¹⁸ „С“ класа се информации што неможат да се користат, односно се повици за пријава на застои од страна на превозни компании, поплака или пофалба на царински процедури.

¹⁹ „Ј“ класа информации проследени до Сектор за професионални стандарди, а кои се однесуваат на жалби на граѓани за коруптивно и непрофесионално работење на царинските работници.

VII.2. Царинска соработка

VII.2.1. Меѓуинституционална соработка

Во рамките на активностите на **Комитетот за следење, анализа и унапредување на деловната клима** во областа „Прекугранична трговија“ согласно **„Doing Business“** извештајот од Светска Банка, Царинската управа во јануари 2018 година до Министерството за финансии достави анализа на рангот на Република Македонија кај индикаторот „Услови за прекугранично тргување“ со предлог-мерки за подобрување на состојбите, имајќи го предвид искуството на подобро рангираните земји од регионот. Царинската управа смета дека реализацијата на следните проекти, која е во тек, ќе доведе до подобрување на деловното опкружување и консеквентно до унапредување на рангот на Република Македонија во областа „Услови за прекугранично тргување“:

- Воведување на нов Систем за обработка на царински декларации и акцизни документи (СОЦДАД);
- Надградба на објектите за царинење и контрола на граничен премин Табановце Автопат;
- Надградба на објектите за царинење и објектите за инспекциските органи на граничниот премин Кафасан;
- Набавка на Царинска мобилна лабораторија за контрола на горива;
- Воведување на ISO 27001 – Стандард за управување со безбедноста на информатичките системи;
- Зајакнување на оперативните и институционалните капацитети на Царинската управа;
- Воведување на заеднички гранични контроли со соседните земји;
- Ревизија и надградба на Едношалтерскиот систем за издавање на дозволи за извоз, увоз и транзит и распределба на квоти (EXIM); и
- Воведување информации пред пристигнување на пратките со брза пошта во рамките на редовните или поедноставените постапки во воздушниот сообраќај.